

„Să facem totul pentru a fi demni de istoria glorioasă a poporului nostru, să putem spune întotdeauna că nu am precupețit nimic pentru a făuri un viitor demn națiunii noastre socialiste. Să lăsăm generațiilor viitoare, urmașilor noștri, o viață liberă, înfloritoare, un viitor minunat, comunist.”

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Raportul la Conferința Națională a Partidului Comunist Român)

Pictețelari din toate țările, uniți-vă!

Tribuna școlii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

Anul III Nr. 80

Simbătă 27 ianuarie 1973

16 pagini — 1 leu

Salut pionieresc

În ochii limpezi ca o zare albastră,
Ducind strălucitorul țării cer
Vă adresăm de ziua dumneavoastră,
Fierbinte-un salut de pionier.

Primiți ofrandă inimii curate
Ce-n pieptul nostru mic, nestăvilii,
Doar pentru România noastră bate
Și pentru-al ei Conducător iubit!

Partidului i-om fi ostenii miine
Și împletind al faptelor contur
Vom scrie cartea gloriei române
Cu purpură, cu aur, cu azur.

Iar dacă din stejar, stejar răsare,
Eroi se nase din vajnicii eroi,
Îi simtem comunismului vlăstare,
Nădejdea viitorului e-n noi.

Noi ne legăm sub cerul libertății
Să creștem din străbune rădăcini,
Ca o pădure de stejari a vieții,
Cu toate ramurile în lumini.

Azi vă urăm cu dragoste și cinste
Ani mulți și spornici, drag
Conducător,
Spre fala României Comuniste
Și fericirea-ntregului popor.

VICTOR TULBURE

O viață dedicată aspirațiilor celor mai nobile ale poporului

Fiul cel mai iubit al poporului, inima cea mai devotată aspirațiilor de libertate și progres ale maselor de oameni ai muncii, împlinește — în atmosfera de caldă și emoționantă sărbătoare pe care am trăit-o fiecare în aceste zile — 55 de ani de viață și 40 de ani de activitate în rindurile mișcării comuniste. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, și-a împletit viața — încă din fragedă tinerețe — cu aspirațiile poporului nostru, în lupta neobruțată pentru binele patriei, pentru eliberarea de exploatare a celor ce muncesc, pentru apărarea demnității lor umane.

De la vârsta de 11 ani, când a început să lucreze în diferite ateliere și fabrici din București, a luat contact cu lumea muncitorilor, le-a cunoscut traiul greu, năzuințele. Foarte repede, apoi, s-a încadrat în mișcarea muncitorească revoluționară, participând activ la frământările sociale din România anilor dinaintea ultimului război. În anul marilor bătălii de clasă, 1933, intră în rindurile organizației de tineret a comunistilor, încredințându-i-se sarcina de secretar al comitetelor regionale Oltenia și Prahova ale U.T.C. Tot atunci devine și membru al partidului.

Avea numai 15 ani când a fost arestat prima dată, în urma participării sale active la greve și demonstrații ale muncitorilor bucureșteni. În 1934 este reprezentantul tineretului democratic în Comitetul Național Antifascist ce coordona mișcările populare îndreptate împotriva partidelor de extremă dreaptă. Regimul polițist burghez-moșieresc al vremii îl întemnițează la Brașov și Doftana între anii 1936—1938.

Represiunea nu-l sperie însă pe tinărul comunist, conștient de răspunderile sale în fața clasei muncitoare. Nicolae Ceaușescu este ales membru al C.C. al U.T.C., ca recunoaștere a calităților sale revoluționare, de bun organizator al luptei tineretului. El participă la demonstrația populară din București din 1 mai 1939, pentru apărarea independenței României împotriva pericolului hitlerist. Organizarea și participarea la alte acțiuni de acest fel îi atrag condamnarea, în contumacie, la 3 ani închisoare. Urmărit fără cruțare de organele represive burgheze, tovarășul Nicolae Ceaușescu e arestat și întemnițat, în iulie 1940, la Jilava, Caransebeș, apoi trimis în lagărul de deținuți politici de la Tg. Jiu.

Împreună cu alți comuniști, el nu încetează însă să participe la lupta pentru înlăturarea regimului antonescian și pentru scoaterea țării din războiul antisovietic. După eliberarea patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu este prezent la toate acțiunile îndreptate spre instaurarea unui guvern democratic și înlăturarea multiplilor transformări sociale ce au urmat. În această perioadă devine secretar al C.C. al U.T.C., iar în octombrie 1945, Conferința Națională a Partidului Comunist Român îl alege membru al Comitetului Central. Lucrează, din 1946, ca secretar al Comitetului județean de partid Constanța, apoi Oltenia.

Dând dovadă de experiență politică și de bun organizator, încă din primii ani ai revoluției socialiste i se încredințează o serie de sarcini de răspundere. Este șef al Direcției superioare politice a Armatei și locțiitor al ministrului forțelor armate în perioada 1950—1951, cu gradul de general-locotenent, iar în aprilie 1954 devine secretar al C.C. al P.C.R., și cu un an mai târziu — în martie 1955 — e ales membru al Biroului Politic al C.C.

Pentru meritele sale deosebite în organizarea și desfășurarea activității partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu este ales, în martie 1965, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Român. La 9 decembrie 1967, Marea Adunare Națională îl alege și în funcția de președinte al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

(Continuare în pag. a 2-a)

ACCENTE

Expoziția națională de sculptură în lemn a caselor pionierilor

La Bacău s-a organizat prima expoziție de sculptură în lemn, cu lucrări realizate la casele pionierilor de pe întinsul țării, urmînd ca această manifestare să se repete an de an.

A fost ales Bacăul pentru organizarea expoziției deschizătoare de drum, datorită remarcabilelor realizări de la casa pionierilor de aici, într-un domeniu ce era considerat aproape inaccesibil creatorilor de vîrstă mici, din cauza rezistenței materialului lemnos, care nu se lasă modelat cu ușurință, ca argila sau plastilina.

Creațiile prezentate la această expoziție inaugurală dovedesc însă că atunci cînd există educatori pricepuți și inițioși, care să călăuzească elanul și energia creatoare a tineretului, pot fi abordate, în cercurile artistice pionierești, cele mai variate mijloace de expresie artistice.

Alături de laboriosul centru de la Bacău s-au mai distins prin sculpturi spațiale în lemn (ronde-brosse) casele pionierilor din județele Iași, Tulcea, Maramureș, Mureș, Prahova și Suceava. Prin încrustații în lemn, cu caracter artizanal, ce îmbină utilul și frumosul, s-au afirmat casele pionierilor din Baia-Mare, Craiova, Ploiești și Brăila. Intarsiile meșteșugite au prezentat casele pionierilor din Galați și Piatra-Neamț. Casa pionierilor din Suceava a demonstrat elocvent cum una din cele mai sece mijloace de expresie, cînd realizează banale copii — progravura — dacă este folosită pentru a

reda viziunile imaginativede și sentimentele juvenilor creatori, realizează lucrări investite cu reale însușiri artistice. Este un promițător început de drum!

Prof. dr. AL. TOHĂNEANU

La Casa corpului didactic

Din paleta variată a activităților organizate de Casa corpului didactic din Satu-Mare se desprind cîteva acțiuni deosebit de interesante și de atractive. Astfel, în cadrul cîneclubului cadrelor didactice se lucrează (în colaborare cu cîneclubul Fabricii „23 August”) la un film care va reda aspecte din practica productivă a elevilor, procesul tehnologic la care participă aceștia pentru producerea mașinilor casnice emailate.

Periodic, la redacțiile ziarelor locale, se vor deschide expoziții de artă plastică a profesorilor amatori. Prima de acest fel înmănușează creația profesorilor Sabin Doros și Petru Negruț.

„Școala părinților” — o altă inițiativă a Casei corpului didactic — ia în discuție, în ședințe lunare, ce au loc în incinta diferitelor întreprinderi din județ, cu participarea părinților, a directorului întreprinderii respective, a responsabilului grupei sindicale, a unor juriști, ofițeri de miliție, medici, pedagogi, membri ai Comisiei de ocrotire a minorilor, psihologi și ziaristi — cazuri ale copiilor-problemă, ale

famiiliilor care nu oferă un mediu prielnic pentru educație.

Ne preocupă problema educației juridice a tineretului și părinților, în sensul cunoașterii legilor țării, problema timpului liber al copilului, a unității de acțiune între factorii chemați să facă educație.

Tot în cadrul acțiunilor organizate de Casa corpului didactic amintim popularizarea inițiativelor valoroase, a experienței pozitive, a invențiilor și inovațiilor din școală. În colaborare cu Filarmonica am deschis un curs de inițiere muzicală pentru copiii de vîrstă școlară, clasele I—VIII, cursuri care se țin lunar, sub formă de concerte-școală. Corul Casei corpului didactic, cu o vechime de 50 de ani, își desfășoară activitatea săptămînal.

În ceea ce privește activitatea sportivă a cadrelor didactice, aceasta se va organiza pe cinci discipline: șah, volei, tenis de masă, tenis de cîmp și turism.

Prof. TEODOR CURPAȘ directorul Casei corpului didactic Satu-Mare

Corul Liceului de muzică din Constanța la București

Sosit recent în Capitală, ansamblul coral al elevilor constănțeni a impresionat în studiourile Radiodifuziunii madrigale preclasiche, prelucrări co-

rale, cîntece pentru cei mici și nenumărate cîntece pionierești.

Cu ocazia concertului susținut în sala mică a Palatului R.S.R. (concert pentru care, din păcate, nu s-a organizat nici un fel de publicitate), am avut fericitul prilej să reascult acest ansamblu coral pe cît de numeros pe atît de unitar, cu o sonoritate bine cizelată, lucrat cu grijă și har pedagogic astfel încît vocile elevilor aflați între 10 și 16 ani și-au păstrat neștirbită prospețimea și strălucirea. Dintre numeroasele piese interpretate ne-au reținut atenția cîntecele pe o singură voce datorate compozitorului Victor Iușceanu (Suită de cîntece pentru copii) a căror gingășie și farmec adolescentin au fost intuite cu fidelitate de profesoara Elena Văcărescu, un veritabil dirijor de cor, care, fără a recurge la „artificii dirijorale”, sugerează prin gesturi discrete intențiile sale interpretative. De interpretări emoționante s-au bucurat și luminoasele madrigale ale lui Michael Pretorius sau G. Gastoldi (Viva la musica și respectiv Serbare școlară), cele cîteva din opusurile datorate compozitorilor noștri: Filaret Barbu (Cucumelci), Radu Paladi (Cîntec de drumeție), C-tin. Romașcanu (Cîntec de leagăn), Gheorghe Cucu (excelentele Orații de nuntă); alături de acestea primele audii datorate compozitorului constănțean Boris Cobaslian, deosebit de valoroase, și-au aflat un loc de cinste printre celelalte lucrări de gen ale compozitorilor noștri consacrați.

STELIAN PIHULEAC

Manifestări dedicate aniversării Unirii Principatelor Române

Orașul Iași a fost miercuri gazda a numeroase manifestări culturale-artistice consacrate aniversării Unirii principatelor. Elevi, studenți, membri ai cînecluburilor literare din școli au depus jerbe și buchete de flori — alături de oamenii muncii din întreprinderi și instituții — la statuia lui Alexandru Ioan Cuza, Mihail Kogălniceanu și Vasile Alecsandri. Tot aici, ei au interpretat versuri și cîntece patriotice. Elevii au participat, de asemenea, la entuziasta sărbătoare populară unde, în cursul după-amiezii, mii de cetățeni ai Iașului și din împrejurimi s-au prins în vestita „Horă a Unirii”. Cu același prilej, elevii conduși de profesorii lor, au vizitat „Muzeul Unirii”, fosta reședință a domnitorului Al. I. Cuza, adăpostite peste zece mii de obiecte și documente de mare valoare.

Pionieri și elevi din școlile eraiovene au depus, în acordurile Horei Unirii, coroane și jerbe de flori la statuia domnitorului Alexandru Ioan Cuza. În aceeași zi, la Calafat, Băilești, Segarcea și Filiași au avut loc simpozioane despre semnificația Unirii Principatelor Române. În 47 de localități rurale din județul Dolj profesorii de istorie au vorbit despre actul istoric din 1859.

La Oradea, cu același prilej, lectorul universitar Sever Dumitrașcu, directorul Muzeului Țării Crișurilor, a vorbit despre însemnătatea istorică a actului de la 24 ianuarie 1859. În incheiere, a fost prezentat spectacolul „Unire-n cuget și-n gîndire”.

La Casa de cultură a elevilor și studenților din Pitești, a avut loc miercuri Simpozionul „Unirea Principatelor Române — act de mare însemnătate în istoria patriei”.

În școlile din Capitală, același important eveniment a fost marcat prin organizarea de simpozioane, conferințe, programe culturale-artistice, expoziții etc.

La Clubul tineretului din Gherla a avut loc un simpozion închinat celei de a 114-a aniversări a Unirii Principatelor Române. Expunerile (Semnificația și importanța zilei de 24 ianuarie 1859; Unirea Principatelor Române oglindită în presa vremii; Moment de neuitat — evocarea împrejurărilor în care Hora Unirii s-a cîntat la Gherla în 1861) au fost însoțite de recitări, cîntece, de Hora Unirii cîntată și jucată de elevi. A urmat o întrunire tovarășească a tineretului.

O viață dedicată aspirațiilor celor mai nobile ale poporului

(Urmare din pag. 1)

În fruntea partidului și statului, Nicolae Ceaușescu desfășoară o largă activitate pe tărîmul construcției de partid, de stat, economice, culturale și ideologice, al relațiilor internaționale. A condus delegații de partid și guvernamentale române în diferite țări socialiste și nesocialiste, unde s-a întîlnit cu șefi de state și conducători de partide comuniste și muncitorești, precum și cu reprezentanți ai altor organizații politice, făcînd să crească prestigiul țării noastre în lume, ca niciodată în istoria României.

Biografia sa, bogată în fapte pilduitoare, este întregită prin alegerea în funcția de secretar general al P. C. R., la Congresul al X-lea al partidului.

Exponent al celor mai înalte aspirații ale poporului nostru, tovară-

șul Nicolae Ceaușescu, în toate acțiunile sale, a promovat o politică internă și internațională, care se sprijină pe principiile marxism-leninismului, aplicate creator la condițiile din țara noastră.

Rapoartele prezentate de secretarul general la Congresele IX și X ale P.C.R., ca și la Conferințele Naționale din 1967 și 1972, sînt expresia unei activități neobosite și clarvăzătoare, desfășurate pe baza unui vast program de dezvoltare multilaterală a țării în acești ani, în care construcția socialistă a cunoscut un avînt fără precedent. Amplul proces de transformări și înnoiri revoluționare în care au fost cuprinse toate sectoarele vieții noastre social-economice atestă justetea politicii înțelepte promovate de partid și de conducătorul său, atestă devotamentul nefermuit al acestuia față de popor, personalitatea predominantă, prezen-

ța sa la datorie în posturile de supremă răspundere ce i-au fost încredințate.

Prezent în atîtea rînduri, împreună cu ceilalți conducători de partid și de stat, în mijlocul oamenilor muncii din fabrici, de pe șantiere, de pe ogoare, din instituții de cercetare și de învățămînt, l-am urmărit îndeaproape dînd îndrumări pentru rezolvarea operativă și în condiții optime a celor mai diverse probleme.

Clarviziunii sale îi datorează foarte mult și școala românească în toate compartimentele ei, de la instituțiile de învățămînt superior, pînă la învățămîntul preșcolar, în sensul apropierei ei de viață, de munca productivă, pentru a crește din tinerele vlăstare schimbul de miine al societății noastre socialiste. Se cuvine să subliniem, în același timp, indicațiile neprețuite ale secretarului general al partidului, privind formarea în școlile noastre a unor tineri nu numai foarte bine pregătiți din punct de vedere profesional, dar și de o ținută etică ireproșabilă, care să înțeleagă umanismul profund al concepției noastre despre viață, răspunderile ce ne

revin fiecăruia dintre noi pe drumul propășirii necontenite a patriei.

Destinul conducătorului partidului și statului nostru se confundă cu aspirațiile întregului popor. Aniversarea a 55 de ani de la naștere și a 40 de ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu constituie o mare sărbătoare a poporului nostru, căci, prin întreașă sa viață și luptă, conducătorul iubit al partidului și statului nostru s-a identificat pînă la contopire cu aspirațiile supreme ale națiunii, cu interesele cauzei socialismului și comunismului. O expresie a acestor sentimente este azi chemarea: „Ceaușescu—eroism, România—comunism”, care cuprinde întreaga țară.

La aniversarea zilei sale de naștere, oamenii școlii — elevi, studenți, învățători și profesori, alături de întreaga suflare românească — îi adresează celui mai iubit fiu al patriei urarea fierbinte, pornită din întreaga noastră ființă: La mulți ani, conducător încercat și neobosit! Sintem încredințați că energia ta inepuizabilă, pusă în slujba poporului, a partidului, clarviziunea ta ne vor conduce neabătut pe calea luminoasă a comunismului!

**Scrisoare adresată
tovarășului Nicolae Ceaușescu
de Consiliul rectorilor din Centrul
universitar București și Senatul Universității**

Mult stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Consiliul rectorilor din centrul universitar București și senatul Universității, dind expresie sentimentelor corpului profesoral, ale tuturor oamenilor de știință din țara noastră, de adincă recunoștință față de Partidul Comunist Român, de înaltă prețuire pentru activitatea pe care o desfășurați în fruntea partidului și statului, vă adresează rugămintea de a accepta titlul de doctor honoris causa al Universității București.

Dorim să ne manifestăm, pe această cale, stima profundă față de un mare om de partid și de stat, care și-a închinat întreaga viață poporului român, cauzei socialismului și păcii, să cinștim pe comunistul de o nestrămutată principialitate, pe inflăcăratul patriot, care a știut ca nimeni altul, să dea expresie năzuințelor vitale ale națiunii noastre.

Decernarea acestui titlu reprezintă un omagiu adus meritelor deosebite pe care le-ați ciștigat față de poporul nostru. În perioada de după Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, țara noastră a obținut realizări remarcabile în economie, în știință, cultură și învățămînt. În ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, în dezvoltarea democrației, perfecționarea organizării și conducerii vieții sociale. România s-a afirmat viguros pe arena internațională ca un promotor consecvent al prieteniei și colaborării cu țările socialiste, cu toate țările lumii. Se bucură de o largă recunoaștere contribuția țării noastre la eforturile pentru asigurarea păcii și securității în Europa și în lume, fermitatea cu care militează pentru dreptul sacru al popoarelor de a-și hotărî singure destinele, pentru așezarea relațiilor între state pe principiile dreptului, echității și moralei internaționale.

Evocăm cu un sentiment de puternică mîndrie aceste realizări ale poporului nostru, datorate politicii Partidului Comunist Român, la a cărei elaborare, dumneavoastră, stimat tovarășe Nicolae Ceaușescu, ați avut și aveți o contribuție hotărîtoare. Gîndirea și acțiunea dumneavoastră au adus un suflu înnoitor în întreaga noastră societate, o inestimabilă contribuție la situarea gîndirii social-politice a partidului nostru pe un loc de frunte în cadrul circuitului internațional de idei, la sporirea considerabilă a prestigiului partidului nostru, a poporului român, a politicii interne și externe a României socialiste.

Decernarea titlului de doctor honoris causa constituie, de asemenea, un semn de prețuire a rolului determinant pe care îl aveți în cadrul intensei activități desfășurate de partid pentru sintetizarea teoretică a experienței revoluției și construcției socialiste în România. Exemplu de marxism-leninism creator, gîndirea dumneavoastră se distinge printr-o temeinică cunoaștere a istoriei, a nevoilor și posibilităților de progres ale României, prin capacitatea deosebită de a valorifica experiența și înțelepciunea maselor populare, prin înțelegerea profundă a marilor realizări ale științei pe plan mondial, a experienței mișcării comuniste și muncitorești, a tendințelor dezvoltării social-economice contemporane. Ea continuă, dezvoltă și ridică pe un plan superior cele mai bune tradiții ale gîndirii social-politice românești.

Ca dascăli, nu putem să nu reliefăm grija dumneavoastră deosebită pentru dezvoltarea și modernizarea învățămîntului românesc, importanța concepțiilor dumneavoastră privind îmbinarea strînsă a învățămîntului cu cercetarea și producția, în deplin acord cu cerințele progresului științific și ale dezvoltării social-economice a țării noastre.

Spiritului dumneavoastră creator îi datorăm lărgirea orizontului cunoașterii, deschiderea de noi perspective pentru dezvoltarea gîndirii social-politice românești, pentru conducerea științifică a operei de edificare a socialismului și comunismului în patria noastră. Sursă inepuizabilă de inspirație, lucrările dumneavoastră, reprezintă un puternic stimul al dezvoltării științelor sociale, a tuturor domeniilor științei. Constituie un sprijin de neprețuit în întreaga activitate de instruire și educare a tinerei generații.

Am fi deosebit de bucușori ca decernarea titlului de doctor honoris causa să se înscrie, cu prilejul celei de-a 55-a aniversări a zilei dumneavoastră de naștere, ca o manifestare a sentimentelor profunde și durabile pe care vi le poartă cadrele didactice și oamenii de știință din țara noastră, întregul nostru popor.

Exprimîndu-ne speranța că veți fi de acord cu propunerea noastră, dorim să vă încredințăm, stimat tovarășe Nicolae Ceaușescu, că acceptarea acestui titlu ar reprezenta o deosebită cinste pentru Universitatea București, pentru întregul învățămînt, pentru întreaga știință românească.

CONSILIUL RECTORILOR DIN CENTRUL UNIVERSITAR BUCUREȘTI

GEORGE CIUCU
rectorul Universității București

RADU VOINEA
rectorul Institutului politehnic

CONSTANTIN ANASTASATU
rectorul Institutului de medicină și farmacie

TIBERIU MUREȘAN
rectorul Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu”

STAN SOARE
rectorul Institutului de petrol gaze și geologie

GHEORGHE ACHIȚEI
rectorul Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu”

LEON TEODORESCU
rectorul Institutului de cultură fizică și sport

ION SASU
președintele Consiliului Uniunii asociațiilor studențești din Centrul universitar București

VLADIMIR MARIN
secretar al Comitetului municipal București al U.T.C.

LEONTE RĂUTU
rectorul Academiei „Ștefan Gheorghiu”

GHEORGHE DOLGU
rectorul Academiei de studii economice

CEZAR LĂZĂRESCU
rectorul Institutului de arhitectură „Ion Mincu”

RADU PRIȘCU
rectorul Institutului de construcții

EUGENIA POPOVICI
rectorul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale”

PETRE BRÂNCUȘI
rectorul Conservatorului „Ciprian Porumbescu”

CORNEL PACOSTE
prim-secretar al Comitetului de partid al Centrului universitar București

MARIUS PEDA
președintele Consiliului sindicatelor din Centrul universitar București

**Tovarășului Nicolae Ceaușescu,
secretar general
al Partidului Comunist Român,
președintele
Consiliului de Stat
al Republicii Socialiste România**

Mult stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Comuniștii, lucrătorii Ministerului Educației și Învățămîntului, cadrele didactice, elevii și studenții de pe întreg cuprinsul țării, animați de cele mai profunde sentimente de stimă, admirație și prețuire, vă aduc un adinc omagiu și vă adresează calde felicitări cu prilejul aniversării zilei dumneavoastră de naștere, urări de sănătate, viață îndelungată și fericire. Pentru slujitorii școlii românești, ca și pentru toți cetățenii patriei noastre, viața și munca dumneavoastră constituie un minunat exemplu de slujire cu abnegație și devotament a intereselor vitale ale poporului român, a națiunii noastre, a cauzei socialismului, păcii și colaborării internaționale.

Participarea dumneavoastră activă de-a lungul a patru decenii la lupta revoluționară a partidului nostru, contribuția remarcabilă la lupta împotriva exploatării și asupririi burghezo-mosierești, la eliberarea țării și înfăptuirea revoluției socialiste, la întreaga operă de construcție a noii societăți, au făcut din dumneavoastră conducătorul de seamă al partidului și statului, al poporului român. Datorită politicii marxist-leniniste create de Partidul Comunist Român — la elaborarea și realizarea căreia ați avut și aveți un rol hotărîtor — industria, agricultura, întreaga viață economică și socială cunosc o puternică dezvoltare. Se introduc larg în producție știința și tehnica modernă. Crește nivelul de trai al oamenilor muncii. Sînt promovate cu consecvență ideile nobile ale dreptății, ale eticii și echității comuniste. Se dezvoltă și se perfecționează democrația socialistă, organizarea și conducerea întregii vieți sociale. Contribuția dumneavoastră remarcabilă la dezvoltarea gîndirii social-politice a imprimat un suflu înnoitor în rezolvarea unor probleme complexe ale orînduirii socialiste și ale vieții politice contemporane.

Partidul și statul nostru desfășoară o prodigioasă activitate pe plan extern, dezvoltă multilateral legăturile cu toate țările socialiste frățești, cu celelalte țări ale lumii. Ampla dumneavoastră participare la viața internațională, la elaborarea și înfăptuirea politicii externe a partidului și statului nostru, la promovarea unor noi relații între state, a colaborării, păcii și securității în Europa și pe alte continente, a făcut ca România să se bucure de un prestigiu cum nu a cunoscut niciodată în istoria sa. Activitatea dumneavoastră neobosită, ca militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, consacrată unității forțelor revoluționare contemporane, este larg recunoscută și apreciată în întreaga lume.

Prin aportul dumneavoastră deosebit la stabilirea și realizarea liniei politice a partidului în domeniul învățămîntului, școala este astăzi tot mai prezentă în viața socială a țării, ca factor de seamă al făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, se perfecționează și se modernizează procesul instructiv, se extinde integrarea organică a învățămîntului cu cercetarea științifică și producția. În această preocupare pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului noi vedem încă o expresie a înaltei prețuiri pe care o acordați OMULUI — suprema valoare a societății noastre. Măsurile luate de conducerea partidului și a statului pentru formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a tineretului, a maselor de oameni ai muncii, inițiate și promovate cu fermitate de dumneavoastră, stau la baza întregii noastre activități menite să dea țării buni specialiști și cetățeni devotați patriei socialiste, cu un larg orizont de gîndire și cunoaștere, cu o bogată viață spirituală și un profil etic înaintat.

Cu acest prilej sărbătorește înem să vă asigurăm, scumpe tovarășe Ceaușescu, că Ministerul Educației și Învățămîntului, profesorii și învățătorii, toți slujitorii școlii românești, conștienți de eforturile ce trebuie depuse pentru a ridica învățămîntul la nivelul înaltelor exigențe ale partidului și poporului, vor face și în viitor tot ce le stă în putință pentru continua perfecționare și modernizare a învățămîntului, pentru pregătirea cadrelor necesare dezvoltării societății noastre socialiste, pentru educarea tineretului în spiritul nobilelor idei ale comunismului. Cadrele didactice din școlile de toate gradele, elevii și studenții din întreaga țară se angajează să înfăptuiască cu hotărîre întreaga politică internă și externă a partidului, să servească cu devotament nemărginit cauza dezvoltării și înfloririi patriei noastre scumpe.

Vă urăm un fierbinte „La mulți ani!”, spre binele partidului și poporului român, pentru prosperitatea României socialiste, pentru triumful cauzei socialismului, păcii și colaborării internaționale.

**ÎN NUMELE COLEGIULUI
MINISTERULUI EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
PAUL NICULESCU-MIZIL**

**ÎN NUMELE
COMITETULUI DE PARTID
CORNELIU BĂJENARU**

**ÎN NUMELE
COMITETULUI SINDICATULUI
ILIE SĂRZEA**

Au fost multe, foarte multe momentele în care miile de copii ai țării au închinat conducătorului iubit cîntece și versuri. Au fost multe, foarte multe momente în care au alergat cu sufletul deschis și cu brațele încercate de flori spre cel care veghează cu grijă părintească la fericirea copilăriei lor. Astăzi, cînd întregul popor îl cîntește și-i urează într-un glas viață lungă spre binele țării, cîntecce și versurile lor sînt mai inaripate, florile mai vii, mai frumoase.

Acest mare bărbat de stat

Pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, care împlinește odată cu vîrsta de 55 de ani și 40 de ani de activitate în rîndurile mișcării comuniste, l-am cunoscut pe cînd era tînr de tot. Avea 16 ani și jumătate. Astăzi este un mare bărbat de stat, o personalitate distinctă a mișcării noastre comuniste și în același timp o personalitate de prestigiu internațional. Recunoașterea sa pe plan mondial se poate vedea, între multe altele, din aceea că, în decurs de doi ani, din momentul cînd a apărut în străinătate prima lucrare biografică semnată de Michel Hamelet — scrisă exact acum doi ani — și pînă astăzi, biografia tovarășului Ceaușescu, precum și o parte din operele sale au fost publicate în zece limbi. Prestigiul său internațional se datorează cred, în mare măsură, promovării cu fermitate și consecvență a unor principii progresiste în politica externă, principii care se bazează pe internaționalismul proletar, pe respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, așa cum se potrivește fiecăruia.

Personalitatea tovarășului Ceaușescu se oglindește în munca sa neobosită și vastă pentru construcția socialismului la noi în țară. În timpul vizitelor de lucru pe care le face în toate județele țării, în unitățile tuturor domeniilor de activitate, însoțit de ministrul respectiv, el controlează și dă instrucțiuni care toate concură la progresul general al țării. Și tot o formă de manifestare a personalității sale este politica sa față de naționalitățile conlocuitoare, care au toate în țara noastră drepturi egale, fiind astfel definitiv legate de statul român. Personalitatea sa se manifestă în egală măsură în interesul pe care îl acordă dezvoltării culturii și în special învățămîntului. Oriunde s-ar duce, tovarășul Ceaușescu nu neglijează să viziteze un centru universitar, o instituție de învățămînt. Mi se pare semnificativă în acest sens recenta sa prezență la Conferința Organizației județene de partid Iași. Cred că aceasta dovedește implicit și o apreciere deosebită dată Iașului, care înseamnă în cultura românească foarte mult.

Caracteristic, pentru personalitatea sa sînt, în același timp, munca sa zilnică, neobosită, vizitele de lucru în țară, vizitele în străinătate — care contribuie la ridicarea prestigiului țării noastre pe plan mondial — atenția pe care o dă problemelor mari și mici. De fapt, pentru dînsul nu există probleme minore. Toate sînt de importanță egală, în fiecare direcție caută să-și spună cuvîntul. Totdeauna laudă meritele, dar caută mereu noi căi de îmbunătățire, de progres. Niciodată nu uită să spună „mai avem de împlinit ceva, mai avem de făcut ceva”. Cînd vizitează o întreprindere, o fabrică, o instituție, găsește acolo ce e bun, dar spune, fără să descurajeze: „să nu vă mulțumiți cu ce ați făcut, puteți să faceți mai bine”.

Și tot caracteristic pentru personalitatea sa este dialogul viu, apropiat cu oamenii, atitudinea sa caldă, afectivă față de muncitori, de intelectuali, față de copii. Dar cite nu se pot spune despre personalitatea acestui mare conducător al partidului și al statului nostru căruia îi urăm astăzi viață lungă și fericire, pentru fericirea și viitorul țării noastre.

PETRE CONSTANTINESCU-IAȘI

Urare

Cum șoimi semeți străfulgeră-n Carpați
Purtînd pe aripi aurul solar
Și-n piepturi seva brazilor brumați,
Și noi — în lupte grele încercați,
Ți-aducem, inimile noastre-n dar.

E darul sfînt păstrat de la străbuni
Cu prețul muncii, jertfei și-al credinței.
Eroi au fost și-or fi între români —
Ca fruntea României să-ncununi
Cu laurii de foc ai biruinței.

Un cîntec peste-al țării necuprins
Un cîntec ce-l scandează toată glia
Răsună azi în noi, de neînvins:
Poporul — Ceaușescu — România!

Prof. ION BOCANET
Școala generală nr. 2,
Faraoani, jud. Bacău

Tovarășului Nicolae Ceaușescu

Azi raza miilor de zori
Ne scaldă sufletu-n lumină
Vă dăruim din inimi flori
Și-a noastră dragoste deplină.

Și vă dorim ani lungi de viață,
De împliniri și sănătate!
Cu steagul faptelor în față,
Noi viitorul vom străbate!

CRISTINA MARC
elevă
Școala generală nr. 146
București

Ani mulți

să ne trăiască!

Celui ce astăzi nouă,
Părinte drag ne este,
Celui ce ne-nvață
Urcușul sus pe creste,
Celui ce ne îndrumă
Mereu spre tot mai bine,
Trăind o viață nouă
Sub zările senine,
Azi îi închin și versul
Și gîndul meu curat

Căci el mi-a dat cravata
Din steagu-nflăcărât.
Ani mulți să ne trăiască
Noi îi dorim fierbinte
Prin grija-i părintească
Să mergem Tot-nainte.

ADRIAN NEACȘU
elev
Școala generală Tîncăbeștii,
jud. Ilfov

Stegar iubit

Neîntinînd trecutul acelor vremuri grele
Izvoare limpezi se întretaie între ele,
Coboară repezi și tumultuoase
Ochesc în stîncile fără foloase
Lucesc și iar se zbat pînă departe
Adună și-alte ape și se revarsă-n cataracte.
E-o poveste-adevărată,
Care poporul a creat-o minunată
E un popor cu sînge dacic și roman,
Acest popor numit „al lui Traian”
Urmînd o cale liberă și dreaptă
Și-a făurit un ideal în mintea-i înțeleaptă
El frunte luminată a urmat
Stegar iubit și respectat
Conducătorul nostru drag
Urmașul demn de roșul steag.

ELVIRA MEDAR,
elevă
Liceul de cultură generală, Brănești

existențialismului rămân piatra unghiulară a argumentării. Analiza omului în relațiile sale sociale, obiectiv-materiale se reduce la Sartre la descrierea condițiilor în care omul cade sub dominația forțelor iraționale exterioare lui.

Punind problema relației sale cu marxismul (Vezi Sartre par Sartre, în *Le Nouvel Observateur*, N. 272 Janvier 1970, pp. 40-50), s-ar părea că Sartre își revizuieste unele teze anterioare. După cel de-al doilea război mondial, declară el „am ajuns la experiența adevărată, aceea a societății”. Păstrând teza sa fundamentală —

„fiecare este responsabil de ceea ce se face cu el, chiar dacă nu poate să facă nimic mai mult decât să-și asume această responsabilitate” — el redefinește astăzi libertatea ca fiind „acea mică mișcare care face dintr-o asistență socială, totalmente condiționată, o persoană care nu mai restituie totalitatea a ceea ce a primit de la condiționarea sa” (Op. cit., p. 41). Luarea în considerare a determinărilor sociale și abolirea unor noțiuni specifice subiectivismului din *Existență și Neant* (1943) are loc însă în condițiile în care Sartre încearcă să unească pe Marx cu Freud. Mai mult, nici astăzi Sartre nu recunoaște valabilitatea unei dialectici a na-

turii, în unitatea ei cu dialectica istoriei, ceea ce demonstrează sentimentul de dezorientare al unei mari categorii de intelectuali burghezi.

Apropierea lui Sartre de marxism, rămâne astfel la nivelul declarativ, nu are încă o argumentare consistentă. Cert este însă că el militează astăzi pentru teza „marxismul este umanismul epocii noastre” și joacă un rol pozitiv în viața internațională contemporană. Atitudinea lui Sartre este totodată semnificativă pentru procesul de diferențiere tot mai accentuată și de renunțare la formulele extremiste prin care trece filozofia nemarxistă contemporană în genere.

Modalități de folosire a cabinetului

Printre profesori există numeroase controverse în ceea ce privește mijloacele sau tehnicile care pot fi utilizate în predarea științelor sociale. Unii consideră că științele sociale, ca și cele umaniste în general, nu impun folosirea unor mijloace tehnice moderne și că, probabil pentru multă vreme, argumentarea teoretică este suficientă în acest sens. O altă parte a profesorilor consideră că este necesară și în acest domeniu o trecere cât mai rapidă la folosirea unor aparate cu ajutorul cărora elevii să poată înțelege mai ușor anumite fenomene și procese legate mai ales de viață, de practică. Considerăm că nu este bine să se exagereze nici una din aceste direcții: în predarea științelor sociale se pot întrebuința orice mijloace de instruire modernă ca și la celelalte discipline. Înființarea cabinetelor de științe sociale dă tocmai posibilitatea punerii în valoare a celor mai variate mijloace de instruire. Totul depinde însă de felul în care este conceput acest cabinet, ca el să dea posibilitatea folosirii, cu maximă eficiență și cu economie de timp, materialului, necesar unei anumite lecții. Experiența a demonstrat că un cabinet cu funcționalitate nu poate fi folosit la mai mult de două obiecte — de pildă, istorie și educație cetățenească sau econo-

mie politică și filozofie. Pentru ultimele două obiecte, cabinetul trebuie conceput cu hărți și grafice pentru anumite lecții sau cicluri de lecții; tablouri, scheme sau scurte caracterizări ale unor evenimente, curente de gândire sau gânditori, așezate la îndemina elevilor ca să poată fi schimbate oportun. În partea din față a sălii pot fi montate panouri pliante pentru așezarea graficelor, schemelor și hărților, care sînt manevrate cu ușurință. La fel de necesar este ecranul pentru proiecții de filme, diapozitive, grafice sau scheme. Ca mobilier, considerăm că băncile folosite de obicei în sălile de clasă nu sînt practice pentru un astfel de cabinet; sînt indicate mesele — eventual cu instalație electrică — și scaunele mobile care dau posibilitatea elevilor să privească în orice direcție, pentru a urmări materialele expuse. Funcționalitatea cabinetelor de științe sociale, de care se vorbește adesea, nu constă în folosirea cât mai intensă a sălii — devenită adesea o expoziție de material didactic, de scheme grafice și fotografii, ci în operativitatea cu care pot fi folosite la lecții cele mai potrivite mijloace de predare. Sub acest aspect ar fi bine ca fiecare școală să dispună de cel puțin două aparate pentru proiectarea materialelor didactice (aspectomat, retrospector, aparat de filmat, epidiascop etc.). Pentru dezvoltarea capacității de sinteză a elevilor, cunoștințele pot fi predate pe baza unor scheme. La istorie există o serie de tipuri de scheme. Schema cronologică, folosită de obicei la clasele mici, cuprinde în ordine cronologică principalele evenimente; la clasele mari se folosește schema analitică în care ordonarea și ierarhizarea datelor ocupă un loc important. În această schemă pot fi evidențiate relațiile de cauzalitate dintre fenomenele sociale, istorice sau economice din etapa respectivă sau corelația dintre legile economice și sociale care aparțin acelorași structuri sau formațiuni sociale. În ca-

drul schemelor analitice există unele cu caracter dominant comparativ, cum ar fi cele comparativ-succesive în care sînt prezentate în mod progresiv evenimentele sau etapele unui eveniment și direcția principalelor fenomene. De asemenea, schema analitică poate avea caracterul comparativ sincron, care poate fi utilă lecțiilor de recapitulare în scopul sublinierii desfășurării simultane a mai multor fapte, evenimente sau procese, dînd astfel posibilitatea înțelegerii lor atît în timp cit și în spațiu.

Ca și schemele, un rol important în creșterea eficienței predării îl au modelele a căror folosire constituie un serios început pe linia modernizării. O serie interesantă de evenimente, procese pot fi exprimate prin modele matematice sau fizice care ajută la fixarea și păstrarea acestora cu mai mare ușurință. Astfel, procesul de acumulare al capitalului în cadrul reproducției capitaliste lărgite poate fi prezentat pe baza unui model matematic, pornind de la formula generală a producției, prin înlocuirea fiecărui termen cu cifre care să reprezinte partea corespunzătoare a capitalului. Din a-dăugarea în cadrul fiecărei reluări a procesului de producție a unei părți din plus valoare la capital, se poate observa creșterea de la un proces la altul a capitalului și totodată creșterea plusvalorii, ca urmare a creșterii capitalului investit. Pentru ilustrarea modului în care se stabilesc proporțiile în cadrul planului de producție, a necesarului de materie primă sau forța de muncă, pot fi folosite modelele proporțiilor din matematică. De asemenea, pentru a ilustra modul în care rata dobînzii crește sau scade în capitalism, în funcție de cererea și oferta de capital, se pot folosi modele fizice (de exemplu, cel al acțiunii

Prof. ION ENACHE
Liceul „Spiru Haret”, București

(Continuare în pag. a VII-a)

În cadrul economiei naționale, începând cu anul 1971 s-a organizat sistemul național al pregătirii profesionale a tuturor lucrătorilor care — așa cum subliniază legea nr. 2/1971 privind perfecționarea și pregătirea profesională a lucrătorilor din unitățile socialiste — are ca scop: „improspătarea și îmbogățirea sistematică a cunoștințelor profesionale... însușirea noilor realizări ale științei, tehnicii și culturii din specialitatea respectivă sau din cele înrudite (reciclare): obținerea unei calificări suplimentare pe lângă profesia de bază (policalificarea): schimbarea calificării în cazul în care profesia de bază nu mai corespunde cerințelor tehnicii moderne... (recalificarea); însușirea unor metode și procedee moderne în domeniul conducerii și organizării științifice...”.

Spre deosebire de anii 1969-1970 anteriori instituirii acestui sistem.

când în medie circa 38-40 mii de persoane urmau cursuri de perfecționare, în anul 1971 au fost cuprinși în cadrul noului sistem peste 1 mil. de lucrători în diferite forme de perfecționare (35,3% prin instruire la locul de muncă sub controlul șefului direct, 45,4% prin cursuri, 18,2% prin stagii de practică și specializare, 1,1% prin diferite școli sau facultăți serale sau fără frecvență).

În procesul de formare și perfecționare a cadrelor se are în vedere realizarea unui asemenea profil al lucrătorilor care să permită atât adaptarea lor la schimbările cerute de procesul tehnic, cât și la mobilitatea funcțiilor pe care specialistul trebuie să le îndeplinească.

O latură esențială a politicii partidului și statului nostru manifestată în toate etapele de construire a noii societăți și care a căpătat o importanță deosebită în etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate o

constituie preocuparea de a asigura economia națională cu forță de muncă în structură și calitate corespunzătoare. Prin acțiunile întreprinse, an de an, a crescut gradul de utilizare a forței de muncă și eficiența acestei utilizări. Republica noastră, după un sfert de veac de existență, se prezintă cu realizări deosebite și în acest domeniu. Sintem o țară în plin avânt economic care dispune de o forță de muncă bine pregătită profesional, capabilă să facă față cu succes cerințelor actuale ale progresului tehnic.

1. „Utilizarea forței de muncă. Ed. Acad. R.S.R., București 1968, pag. 13.

2. Nicolae Ceaușescu „Raport la Conferința Națională a P.C.R., 19—21 iulie 1972”, pag. 25

3. Legea nr. 2/1971 privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste, pag. 4.

Opinia publică și rolul ei în viața socială

Una din direcțiile principale în care se dezvoltă democrația socialistă este creșterea rolului opiniei publice în rezolvarea treburilor obștești, sporirea funcției și eficienței sale formative.

Opinia publică desemnează un fenomen social pentru care limba română dispune de o gamă impresionantă de expresii populare, variate și sugestive, încărcate de semnificații etice. Alegând din lungul șir al acestor expresii ca „gura lumii”, „ce zice lumea”, „ne vede lumea”, „ne judecă lumea”, „facem ce face toată lumea”, avem înfățișate sintetic, lapidar, funcțiile și importanța opiniei în stabilirea și respectarea normelor de conviețuire socială.

Prezentă de-a lungul tuturor epocilor istorice, comună întregii colectivități în orînduirea primitivă sau divizată în societățile împărțite în clase antagonice, odată cu trecerea la socialism, opinia publică, acest seismograf sensibil și judecător drept al moravurilor sociale, devine opinia întregului popor.

III În documentele partidului nostru se manifestă o consecvență

preocupare pentru sublinierea importanței pe care o are opinia în viața socială, ca o uriașă forță ce acționează cu succes în apărarea proprietății socialiste, a orînduirii de drept, în respectarea regulilor de conviețuire socialistă și educare comunistă a populației, contribuind la cultivarea marilor trăsături de comportare ale oamenilor, la ridicarea lor la nivelul înțelegerii necesității apărării intereselor de bază ale societății socialiste, la imbinarea armonioasă a intereselor personale cu cele obștești, la cultivarea sentimentului răspunderii morale pentru acțiunile oamenilor, la promovarea exemplului înalt.

Manifestîndu-se pe fundalul vieții noastre sociale, opinia publică poartă astfel amprenta unei imbinări organice a conștiinței politice cu morala, unitate datorată faptului că societatea socialistă realizează, pentru prima oară în istoria omenirii, la nivelul întregii colectivități, concordanța între politic și etic.

Pornind de la exigențele sporite ale societății față de membrii ei, de la principiile cuprinse în

expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971 și statuate în programul ideologic al partidului, Conferința Națională din iulie 1972 a considerat necesară sintetizarea principalelor norme ale vieții și muncii comunistilor, ale eticii și echității socialiste, care, traduse în viață, vor exercita, fără îndoială, o influență puternică asupra tuturor membrilor societății noastre, devenind un adevărat cod moral al cetățenilor României socialiste, contribuind astfel la omogenizarea orînduirii noastre noi.

În acest context opinia publică apare ca o modalitate concretă de manifestare a conștiinței colectivității, materializîndu-se în aprecieri și atitudini față de diferite probleme ale vieții sociale, față de comportarea oamenilor în activitatea de construcție a societății socialiste multilaterale dezvoltate și în viața de toate zilele, acționînd, prin mijloace educative, asupra indivizilor, grupurilor și întregii colectivități în ansamblu, conform normelor eticii și echității socialiste. Rezultă că, în societatea noastră opinia publică acționează informativ și totodată formativ asupra membrilor societății: ea, adusă la cunoștință publică, văzută și auzită de toți, reflectă conștiința și atitudinea colectivității. Caracterul ei public are proprietatea de a crea o stare de spirit, o atitudine activă, un grad mai înalt de înțelegere a fenomenelor, de încurajare și canalizare a energiilor, de incriminare sau corectare a atitudinilor negative.

De aici reiese că funcția funda-

Prof. ELENA COJAN

(Continuare în pag. a IV-a)

mentală a opiniei publice este de comunicare, în baza căreia se formulează deschis, fățiș, concret și clar poziția și atitudinea colectivității, dobândind astfel persistență și forță de penetrație.

Din aceasta decurge funcția constructivă angajată a opiniei, capacitatea acesteia de a mobiliza și orienta colectivitatea, de a activa masele cărora se adresează, de a determina acțiuni.

Prin generalizarea informației despre poziția și atitudinea colectivității, opinia publică îndeplinește și funcția de integrare, de omogenizare a părerilor, de închegare a relațiilor membrilor societății ale cărei interese le exprimă și susține, de adeziune colectivă la actul atitudinal.

În acest mod, prin comunicare și determinarea poziției angajate, prin integrarea și omogenizarea comportamentelor și acțiunilor, opinia publică îndeplinește și o funcție de conștientizare.

O importantă funcție a opiniei publice, care a căpătat o însemnată pondere în etapa actuală, este funcția apreciativă, de promovare a exemplului pozitiv și de reprobare (condamnare) a comportamentelor negative.

Prin exercitarea acestei funcții opinia publică, fiind sensibilă la nou, îndeplinește un rol deosebit de important în promovarea progresului, în crearea climatului propice afirmării și generalizării exemplului pozitiv și experienței avansate în stimularea tendinței de autodepășire și autoperfecționare profesională și morală, reliefează elementul de accesibilitate la performanțe, cultivă perseverența, respectul și interesul pentru tehnică și știință, pentru disciplină și normele vieții și muncii colective.

Opinia publică exercită o permanentă influență preventivă și corectivă asupra comportamentelor individuale, străine normelor moralei socialiste, ale eticii și echității sociale; condamnă și combate chiulul, superficialitatea și indisciplina în muncă, inerția și rutina, abuzul de putere, lipsa de vigilență și orice alte reminiscențe ale gândirii și mentalității retrograde.

Având calitatea de a fi purtătoare ideologiei și moralei noii societăți, promotoarea înaltelor valori morale, opinia publică acționează ca un important mijloc politic în perfecționarea activității în toate domeniile vieții sociale. Partidul Comunist Român acordă o atenție deosebită afirmării și dezvoltării opiniei publice. Dezbaterile actelor de politică internă și externă, participarea maselor la discutarea proiectelor de lege și a planurilor de stat, vizitele conducătorilor de stat în diferite județe, orase întreprinderi, cooperative agricole, școli și facultăți, creează o stare de nădăjduire efervescentă, dispoziția de

a gândi și simți responsabilitatea la scara intereselor naționale, prezintă momente de încurajare a opiniei, cultivă atitudinea civică, militantă, convingerea de a acționa conștient, angajat, în direcția imperativelor supreme ale societății.

O etapă calitativ nouă în crearea cadrului de afirmare eficientă a opiniei publice o reprezintă instituționalizarea formelor de exprimare a opiniei. Alături de organele de presă, de redacțiile radioului și televiziunii și de organizațiile obștești cu activitate reglementată statutar, la nivelul unităților economice, s-au instituit adunările generale ale salariaților în fața cărora, periodic, comitetele oamenilor muncii, organe colective de conducere, prezintă dări de seamă asupra activității și răspund în legătură cu soluționarea propunerilor făcute de participanți, la adunarea precedentă.

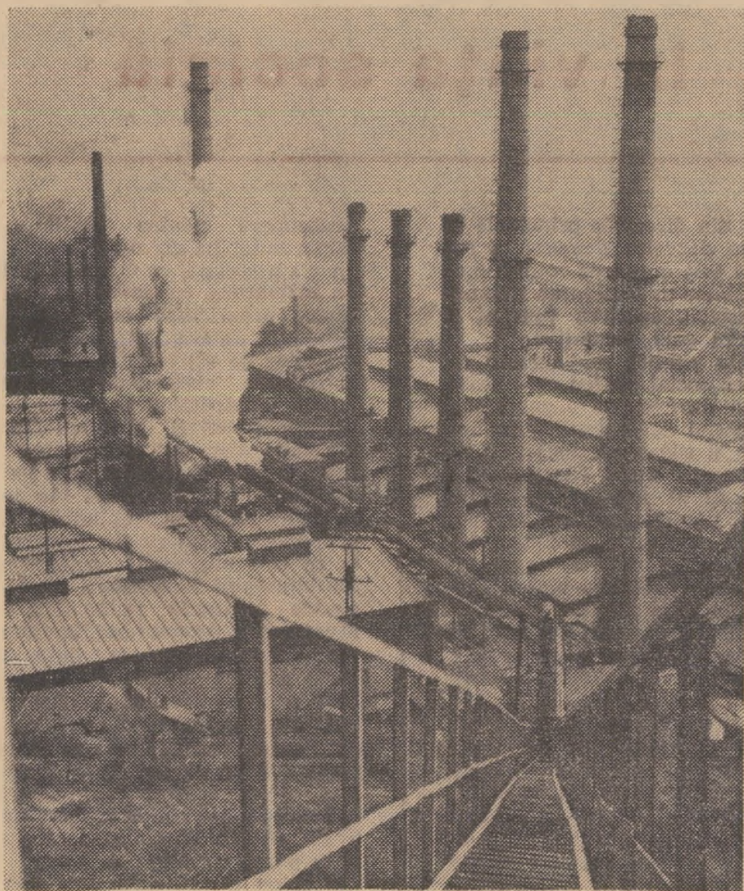
Această formă de materializare a democrației socialiste, de creare a cadrului organizat legal de exprimare a opiniei oamenilor muncii atestă preocuparea constantă a partidului și statului nostru de a valorifica forța pe care o reprezintă gândirea și înțelepciunea colectivă, precum și încrederea deplină în capacitatea

de autoorganizare și autoconducere a celor ce muncesc.

O condiție esențială pentru afirmarea și dezvoltarea opiniei publice o constituie libertatea de opinie. În această direcție documentele de partid, proiectul de norme ale vieții și muncii comuniștilor prevăd, pentru toți comuniștii și mai ales pentru cadrele cu muncă de răspundere, obligația de a crea, în toate colectivele, un climat favorabil exprimării și confruntării libere a părerilor.

În întreaga sa activitate, P.C.R., organele de stat depun o activitate stăruitoare pentru crearea condițiilor celor mai prielnice manifestării opiniei colective, examinează cu atenție și înaltă responsabilitate propunerile și sugestiile venite din rândul maselor de oameni ai muncii, organizează analize periodice asupra modului cum sint soluționate scrisorile și sesizările și cum sint organizate audiențele, dând dovadă de receptivitate față de cerințele legitime ale oamenilor muncii.

Tocmai de aceea conducerea partidului a subliniat cu persistență că metoda atragerii și consultării maselor, stabilirea pe această bază a tuturor măsurilor, trebuie să devină caracteristica generală a muncii de conducere. Problema esențială a dezvoltării democrației socialiste.

Combinatul siderurgic Reșița— vedere exterioră

Existențialismul francez

Reluarea temelor existențialiste în opera lui J.P. Sartre, A. Camus, G. Marcel, în forma mai accesibilă a eseului, precum și punerea pe primul plan a deliberării dramatice a conștiinței în jurul problemei libertății a dus la transformarea orientării filozofice întemeiată de Heidegger într-o modă filozofică. Oglindind un nou stadiu din evoluția vieții contemporane, îndeosebi perioada războiului și a mișcării de rezistență, existențialismul francez introduce o notă protestatară în ansamblul temelor negative și pesimiste ale „filozofiei existențiale”. Temele majore în existențialism rămân însă cele originare la Kierkegaard: subiectivitatea, existența ca tensiune, neantul. Deși existențialismul rămâne religios în principiul său, se păstrează distincția între existențialismul „ateu” (Sartre, Camus) și cel creștin (G. Marcel). Dintre aceștia, mai ales primul a exercitat o mare influență în constituirea teatrului de situații și a romanului contemporan (de fapt, Sartre și Camus au elaborat opere remarcabile în literatura contemporană).

Negînd caracterul obiectiv al existenței și reflectînd într-o formă falsificată contradicțiile capitalismului, concepția existențialistilor francezi despre om apare totuși ca un fel de protest împotriva intelectualismului tradițional, care privea omul ca pe o schemă abstractă, pierzînd din vedere individul cu laturile sale emoționale și volitive. Căci omul — preciza Sartre — „nu este nimic altceva decît propria sa viață”. Cu aceste teze, existențialismul francez inițiază concepția specifică a „omului-situație”, opusă „naturii umane” din filozofia tradițională. „Realitatea umană” nu este „subiectul gnoseologic”, ci însuși preresul existenței în care el se face și se de voltă. Unica realitate veritabilă este „realitatea trăită”. Experiența individuală primează asupra existenței obiective.

În concepția existențialistă dezarmonia personalității și a lumii se completează cu îndepărtarea propriului eu de sine însuși care iese din „dualismul ontologic” al „eului meu” și al eului „celui alt”; aci avem a face nu cu lupta între inconștient și conștient, ci cu „două aspecte ale realității umane: facticitatea și transcen-

dența” (J.P. Sartre, *L'Être et le Néant*, Paris, 1960, p. 95). „Ceea ce eu sint cu adevărat — scrie Sartre — este transcendența mea” (Ibidem, p. 96). Are loc o depersonalizare, care duce omul la „existența în afara lui însuși”, determinîndu-i sentimentul tragic al înstrăinării. Fenomenul istoric al înstrăinării omului în capitalism este transpus astfel în planul existenței umane în genere, este pus ca structură a existenței umane însăși, ceea ce, firește, ține de o viziune anistorică.

Problema fundamentală este deci aceea a libertății, înțeleasă ca factor determinant al existenței umane. Libertatea este fundamentul „existenței pentru sine”, unicul fundament al existenței umane. După Sartre, omul este liber, pentru că el nu este niciodată determinat de existență, ci se află îndepărtat de ea. Omul care este ceea ce este, nu poate fi niciodată liber. „Libertatea — scrie Sartre — este anume neantul care se află în însăși esența omului și determină realitatea umană să se facă pe sine în loc de a fi ce este... A fi pentru om înseamnă a se alege pe sine... Astfel libertatea nu este existența pur și simplu, ci existența omului, adică neexistența existenței lui”. (Ibidem, p. 516)

O atenție deosebită acordă existențialiștii francezi conceptului de alegere: a exista înseamnă a-și alege esența sau, cum scrie Sartre: „a fi înseamnă a se alege pe sine”. Există cu adevărat numai acela care este făuritorul propriei alegeri. Dacă omul vrea să existe, trebuie neapărat să aleagă pentru că viața lui este o continuă transcendență, adică „depășirea” a ceea ce este și aceasta se obține prin alegere liberă. Tocmai alegerea liberă a propriului viitor constituie personalitatea. În mod faptic, orice alegere este însă condiționată de anumite scopuri pe care ni le punem în anumite situații social-istorice. După existențialiști, însă, alegerea scopurilor înseși este absolut liberă: fiecare om stabilește liber pentru sine normele cunoașterii și acțiunii; mai mult, toată viața internă este liberă, ceea ce înseamnă că, de fapt, libertatea nu există, că omul acționează arbitrar, nedeterminat de nici un motiv, dovedindu-se astfel incapabil să se orienteze în activi-

tatea sa. „Alegerea liberă” implică însă caracterul rațional al acestui act; Activitatea de alegere a omului nu este rezultatul libertății „absolute”, cum crede Sartre, ci e condiționată de un întreg complex de legături care duc la o alegere conștientă, și ca atare liberă.

Fiind liber, omul simte continuu responsabilitatea sa. „Omul — scrie Sartre — deliberînd să fie liber, poartă toată greutatea lumii pe umerii săi; el este răspunzător pentru lume și pentru sine însuși ca pentru un mijloc determinat de existență” (Ibidem, p. 639). Sartre subliniază astfel însemnătatea responsabilității ca conștientizare a posibilităților creatoare ale eului, dar el nu depășește limitele sentimentelor subiective ale personalității izolate. Sartre nu tratează responsabilitatea în legătură cu ființa socială a omului, ci rămîne la concepția sa voluntaristă despre libertate. El are însă dreptate cînd privește responsabilitatea ca pe una dintre categoriile etice fundamentale. Mai mult, în ultimii ani, Sartre a încercat să descrie semnificația socială a acestei categorii; de la individualismul sceptic, el a trecut spre conștientizarea rolului fenomenelor sociale.

În *Critica rațiunii dialectice* (1960) și în declarațiile din ultimii ani, Sartre a făcut unele încercări timide de a depăși opoziția rigidă între individ și societate fără a putea să depășească limitele individualiste și metafizice ale existențialismului. Pentru el personalitatea rămîne totuși primordială față de grupuri, față de ansamblu; obiectul istoriei este individul izolat, privit în „totalitatea” lui, cu toate acțiunile, pasiunile și nevoile lui. „Unicitatea înfăptuirii... este înainte de toate o realitate ca totalitate trăită; ea nu este trăsătură a individului, ci individul total, obținut în procesul obiectivării lui” (J.P. Sartre, *Critique de la raison dialectique*, vol. I, Gallimard, Paris, 1960, p. 88). „Individul total” este deci baza procesului istoric. „Unica realitate practică și dialectică — scrie el — motorul tuturor — este activitatea individuală” (Ibidem, p. 361).

În esență, deci, se pune în discuție problema materialității, a condiționării obiective în activitatea umană, a interacțiunii ei cu „subiectivitatea” activă a persoanelor. Sartre caută să descrie logica internă a societății și a istoriei; este aci o încercare de a prelua aparatul conceptual al materialismului istoric și totodată de a uni marxismul cu existențialismul, concepții despre incompatibilitatea cărora se pare că Sartre nici azi nu-și dă seama. Pentru el, tezele subiectiviste ale

ALEXANDRU BOBOC

(Continuare în pag. a VI-a)

I TEHNOLOGIA INSTRUIRII

Necesitatea stringentă a unei noi programe de matematică la clasele V-VIII

pregătim tînăra
punct de vedere
specialitate, cît
dere politic, ideo-
nărilor de mîine,
ă poată duce în
cuceririle înain-
noi culmi civili-
ă asigure viitorul
triei noastre“.

PAVEL CEAUȘESCU

la Cluj cu prilejul
noului an universitar)

la Cluj — cu prilejul inaugurării acestui an
recomandări ale tovarășului Nicolae
re-școală studiul cu producția, dărînd as-
șitoarei lor profesiuni

În materialul de față doresc să fac cunoscut opiniile a peste 400 de profesori de matematică din județul Iași în legătură cu actuala programă de matematică pentru clasele V—VIII și sugestiile pentru viitorul proiect de programă.

Părerile acestea au fost expuse în cadrul cercurilor pedagogice din luna noiembrie 1972 și cu prilejul a două mese rotunde organizate la Casa corpului didactic-Iași, la ultima participînd prof. Ogrezeanu Dumitru, inspector general din M.E.I., care, cu acest prilej, a prezentat principiile care vor trebui să stea la baza noului proiect de programă de matematică pentru clasele V—VIII.

Discuțiile purtate au încercat să dea răspuns următoarelor probleme: programă actuală de matematică pentru clasele V—VIII mai corespunde necesităților de pregătire a tînerei generații? la ce capitole din actuala programă trebuie să renunțăm? ce capitole noi se impun a fi introduse în noua programă?

Cîteva idei generale pot fi formulate cu claritate: necesitatea readaptării creatoare și continue la schimbările rapide și profunde suferite de societatea noastră în ultimul deceniu, implicînd de învățămîntul matematic; introducerea de noi programe de matematică, programe care să corespundă necesităților de pregătire actuală și de perspectivă a tînerei generații; manuale pentru elevi și pentru profesori concepute pe baze moderne; reorientarea metodelor clasice de învățare a matematicii, introducerea metodelor moderne ca noi modalități de activitate cu maximum de eficacitate; pregătirea complexă a profesorului de matematică; noua strategie a educației, care deja se conturează, reclamă școlii să acorde un interes sporit legării ei cu practica, succesele acesteia măsurîndu-se nu prin volumul de cunoștințe dobîndite de elevi, ci prin capacitatea absolvenților școlii de a face față cerințelor societății moderne.

Pornind de la aceste idei generale, s-au desprins și unele cerințe la care trebuie să răspundă noua programă: programă să cuprindă o matematică modernă, înțelegînd prin aceasta matematica utilă în perioada actuală și în perspectiva a 10 ani; să dezvolte la elevi o gîndire corespunzătoare, bazată pe un raționament logic deductiv; să fie descongestionată de anumite noțiuni inutile și de probleme artificiale

necorespunzătoare; să dea posibilitatea elevului să găsească metodele de rezolvare a problemelor (impuse de practică) și să-l lase să-și aleagă modul de rezolvare, folosindu-se de raționamente plauzibile; să asigure o corelare cu programa de matematică pentru liceele de cultură generală și cu programa pentru clasele I—IV.

Acste cerințe pot fi rezolvate introducîndu-se următoarele noțiuni: începînd cu clasa a V-a să se predea noțiuni de teoria mulțimilor, mergîndu-se pînă la produsul cartezian, făcîndu-se în același timp un număr suficient de aplicații; să se predea noțiuni elementare de logică matematică (propoziții logice, disjuncții, conjuncții, negații, legile De Morgan); să se introducă mulțimea numerelor natural (N), definîndu-se operațiile în această mulțime; să se introducă mulțimea numerelor întregi (Z), definîndu-se operațiile în cadrul acestei mulțimi.

Într-o a treia etapă să se introducă mulțimea numerelor raționale (Q), definîndu-se operațiile în această mulțime; fracțiile ordinare să se trateze axiomatic, motivîndu-se logic operațiile definite; în clasa a VI-a să se introducă noțiunea de funcție, iar mărimile directe și invers proporționale, proporțiile, procentele să se studieze în cadrul acestui capitol; extragerea rădăcinii pătrate să se studieze în cadrul fiecărei mulțimi, încercîndu-se a se generaliza noțiunea de rădăcină; să se introducă mulțimea numerelor iraționale și apoi să se lucreze în mulțimea numerelor reale (R); să se stabilească corespondența biunivocă între mulțimea numerelor reale și mulțimea punctelor unei drepte; să se stabilească cu elevii incluziunile $N \subset Z \subset Q \subset R$; să se lucreze în diferite sisteme de numerație poziționale, oprindu-se la sistemele în bazele 2...2ⁿ și 5; să se introducă noțiuni de calculul probabilităților și statistică matematică; în clasa a VII-a să se studieze calculul algebric propriu-zis; de asemenea, să se definească în mod logic noțiunea de ecuație, pe baza noțiunii de propoziție deschisă; în același mod să se introducă inecuațiile de gradul I cu o necunoscută; rămînd pentru clasa a VIII-a studiul sistemelor de ecuații de gradul I; studiul ecuațiilor de gradul al II-lea; studiul funcțiilor $f(x) = x^2$, $f(x) = ax^2$ și $f(x) = \frac{a}{x}$; studiul ecuațiilor de grad superior lui 2, folosînd descompunerea membrului I în factori și alte

ecuații reducibile la ecuații de gradul II (ecuație bipătrată, ecuație reciprocă etc.); sistemele de gradul I cu 2 și 3 necunoscute să se rezolve și cu ajutorul determinanților; legat de studiul ecuației de gradul II, să se introducă și planul complex (numai noțiunile necesare pentru aceasta).

Se observă, deci, că limitele dintre aritmetică și algebră sînt șterse.

Privitor la predarea geometriei la clasele V—VIII, s-au făcut importante observații, conturîndu-se idei interesante. Iată numai cîteva dintre acestea: geometria să se predea ca un sistem logic încheiat care să ducă la dezvoltarea gîndirii matematice a elevului (nefiind totuși vorba de un sistem pur axiomatic), bazîndu-ne pe suportul intuitiv cînd introducem noțiunile fundamentale; să se lucreze în mod curent cu teorema directă, reciprocă, contrară și reciproca contrarei, subliniindu-se echivalența pe baza legii contrapozității dintre teorema directă și reciproca contrarei, cît și dintre teorema reciprocă și contrară; avînd în vedere că elevii au luat deja contact pe bază intuitivă cu o serie de noțiuni de geometrie în clasele I—IV, să se renunțe la descrierea exagerată a acestor noțiuni în clasa a VI-a, structurîndu-se acestea în jurul a cîtorva idei esențiale; bazîndu-se pe noțiunile de trigonometrie însușite, la poligoane regulate să se introducă formulele generale pentru în și an (respectiv latura și apotema unui poligon regulat cu n laturi); să se pună un accent mai mare pe folosirea metodelor algebrice în rezolvarea problemelor de geometrie; atunci cînd se trece la probleme aplicative referitoare la corpurile geometrice studiate, elevii să posedă și să aplice deprinderile de calcul cu radicali; în predarea noțiunilor de geometrie să se folosească în mod curent limbajul teoriei mulțimilor.

Ca o concluzie a discuțiilor din cadrul cercurilor pedagogice și a meselor rotunde, mai sus-amintite, se desprinde necesitatea stringentă a unei noi programe de matematică pentru clasele V—VIII ale școlii generale, care să fie așezată pe baze moderne; prin conținutul ei, să deplaseze accentul de la memorare și recepționare pasivă la capacitatea de a gîndi, de a sesiza esențialul într-o situație dată, capacitatea de a lua în mod independent și creator o anumită decizie.

Insp. PAVEL CONSTANTIN
Inspectoratul școlar județean — Iași

Orientări în activitatea tehnic-productivă

În condițiile cerințelor impuse de dezvoltarea actuală și în perspectivă a economiei naționale, problema pregătirii tineretului pentru muncă și viață capătă noi dimensiuni. Aceasta presupune nu numai formarea unui bun specialist, ci și a unui om de tip nou, cu o înaltă conștiință socialistă, revoluționară, cu un larg orizont științific și cultural.

În acest sens, sub îndrumarea Comitetului municipal de partid, Inspectoratul școlar al municipiului București și unitățile școlare au acționat mai eficient pentru aplicarea în viață a indicațiilor conducerii partidului privind pregătirea tineretului prin muncă și pentru muncă.

Astfel, în activitatea de pregătire tehnico-productivă sunt cuprinși în acest an 101.475 elevi din școlile generale și liceele de cultură generală. În cele 652 ateliere organizate în școli pot fi cuprinși zilnic 17.000 elevi. Un număr de 5.100 elevi din clasele IX—X ale școlilor generale de 10 ani și 3.100 elevi din licee efectuează activitatea tehnico-productivă în întreprinderile industriale.

Experiența de până acum a arătat că formele cele mai eficiente de activitate sunt: atelierele organizate de întreprinderi în școli, ca microsecții ale acestora; atelierele interșcolare dotate cu utilaje și susținute cu comenzi și materii prime de către întreprinderi și Inspectoratul școlar; efectuarea muncii practice în întreprinderi, pe locuri de muncă anume organizate pentru elevi.

Astfel, la Școala generală nr. 178, patronată de Uzina de reparatii auto Grivița, s-a organizat o microsecție cu un atelier de lăcătușă-

rie și altul de electrotehnică. În aceste ateliere, elevii claselor VI—X, împreună cu cei patru muncitori dați de întreprindere, sub îndrumarea maștrilor-instructori ai școlii, execută o serie de produse din planul de producție al întreprinderii (borne pentru acumulatori, coliere și altele) și recondiționează aparatura de bord și motoarele electrice pentru autovehicule.

Tot sub această formă este organizată practica la școlile generale de 10 ani nr. 3, 170, 171, liceele „I. L. Caragiale”, „I. Neculce”, „Mihai Viteazul”, „Al. Sahia” și a tele.

În municipiul București funcționează cinci centre interșcolare de ateliere. Așa, spre exemplu, la centrul de ateliere de pe lângă Liceul „Gh. Lazăr” efectuează activitatea tehnico-productivă elevii de la toate liceele din sectorul 6. Și aici elevii lucrează o serie de produse din planurile de producție ale întreprinderilor care patronază centrul de ateliere, cum sunt: Uzina Electromagnetica, Uzina Vulcan, Fabrica de ventilatoare, Fabrica de utilaje pentru morărit și panificație și Fabrica „Tinăra Gardă”. Asemenea centre de ateliere mai sunt organizate pe lângă Liceul „D. Cantemir”, Liceul „M. Basarab”, Liceul nr. 25 și Liceul „M. Sadoveanu”.

În aceste centre de ateliere, pe lângă lucrările executate pentru întreprinderi, se realizează și o serie de obiecte de mobilier, necesare dotării unităților de învățământ, cum sunt: paturi, scaunele, lenjerie și jucării pentru grădinițe, mobilier pentru laboratoare, bănci școlare, bancuri pentru ateliere etc.

La unele întreprinderi sunt asigurate locuri de muncă pentru elevi în cadrul procesului de producție,

„Trebuie să angajăm plenar tineretul în activitatea productivă, să-l ajutăm să se pregătească în raport cu nevoile societății noastre. Acest lucru este esențial pentru progresul social, pentru construirea socialismului și comunismului”

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Cuvintarea la Conferința extraordinară

a Organizației de partid

a municipiului București — 1972)

fiecare elev având posibilitatea de a lucra în mod efectiv la realizarea produselor din planul întreprinderii. Astfel de situații se găsesc la Uzinele 23 August, Vulcan, IAMC-Otopeni, Centrala industrială Dacia, INOX, Fabrica Suveca, IAEC, UREMOAS, Tipografia „13 Decembrie” Fabrica „Pogresul” (încălțăminte), Fabrica de medicamente etc.

O problemă de mare însemnătate pentru buna desfășurare a învățământului tehnico-productiv o constituie asigurarea maștrilor-instructori care îndrumă practica elevilor. Pe lângă maștrii-instructori care au funcția de bază în învățământ, întreprinderile au repartizat 416 ingineri, tehnicieni și muncitori care îndrumă nemijlocit elevii în atelierele-școală și întreprinderi sau predau disciplinele tehnice de specialitate.

În vederea ridicării gradului de pregătire de specialitate și pedagogică a cadrelor didactice, Inspectoratul școlar al municipiului București a luat o serie de măsuri. Astfel, pentru maștrii instructori au fost organizate două instructaje de câte cinci zile, în cadrul cărora, pe lângă problemele de specialitate, au fost tratate și probleme de pedago-

gie, psihologie industrială, ergonomie și etică profesională. De asemenea, în cadrul activităților desfășurate de Casa corpului didactic sînt prevăzute schimburi de experiență, expuneri pe diferite teme de specialitate și de pedagogie etc.

În ce privește profesorii care predau desenul tehnic, s-a organizat un curs de perfecționare cu durata de un an, care se desfășoară în cabinetele de desen tehnic ale unor școli profesionale din București.

Profilarea atelierelor-școală și orientarea școlară și profesională a elevilor constituie, de asemenea, o preocupare de bază a în. p. c. o. a. u. lului școlar. Pînă în prezent s-au organizat trei laboratoare de orientare profesională, iar în continuare se are în vedere organizarea cîte unui laborator interșcolar de orientare în fiecare sector din Capitală. În același timp, în școli a început o acțiune de organizare de cabinete tehnice care vor putea contribui alături de inițierea profesorilor în probleme de tehnică și de orientare școlară și profesională, cit și la predarea obiectelor tehnice de specialitate (organe de mașini, tehnologia utilajelor și a meseriei, studiul materialelor și desen tehnic).

În legătură cu atitudinea elevilor față de activitatea tehnico-productivă, apreciem că există o situație bună, elevii manifestînd interes pentru însușirea unei meserii.

La stabilirea meseriilor s-au avut în vedere în primul rînd acelea care sînt deficitare în forță de muncă în cadrul unităților industriale din municipiul București.

Pentru a veni în sprijinul realizării opțiunilor elevilor, începînd din anul școlar viitor se va trece la constituirea claselor IX—X ale școlilor generale de 10 ani după profilul meseriilor pe care doresc să le urmeze elevii.

În același timp, inspectoratul școlar este preocupat să organizeze și alte ateliere interșcolare, în afara celor cinci existente, aceasta fiind nu numai o formă din cele mai eficiente de activitate tehnico-productivă, dar oferă totodată și posibilități mai mari de realizare a opțiunilor elevilor.

În vederea sprijinirii elevilor la pregătirea tehnico-productivă, sîntem de părere că este necesar să se introducă și pentru licee discipline tehnice de specialitate, sau de cultură tehnică generală cum sînt: studiul materialelor, tehnologia utilajelor și a meseriei și organe de mașini. Predarea acestor discipline ar ajuta elevii să-și poată însuși într-o măsură apreciabilă cunoștințele necesare în practicarea meseriilor în care se pregătesc, astfel încît cei care se vor încadra în producție să-și poată aduce aportul în suficientă măsură la realizarea sarcinilor de plan încă din primele luni. Fără o pregătire tehnică de specialitate nu se poate concepe un muncitor calificat, care să poată presta munci diferite în cadrul aceluiași ramuri.

Ing. C. PELINESCU
Ing. N. DINU
București

În ajutorul maistrului-instructor

Metode de predare la orele de instruire practică

Predarea metodică a lecției de instruire practică impune din partea maistrului-instructor alegerea judicioasă a unor procedee potrivite fiecărei etape a lecției, înlocuind monotonia predării cu demonstrarea aplicativă a unor scheme de lucru, șablonizarea în șir a unor lecții, cu noutatea predării etc. Toate acestea vor duce la dezvoltarea gândirii creatoare a elevilor în executarea unor operațiuni de lucru, stimulînd munca independentă, dezvoltînd iscusința și inițiativa elevilor. Eficiența lecțiilor de practică depinde în mare măsură de procedeele de lucru și de metodele de învățământ folosite de maistrul-instructor în atelierul-școală.

Am consemnat aici opinia unor maștri-instructori de la școlile generale de 8 și 10 ani, din municipiul Craiova.

Pentru ca un profesor-maistru să reușească, prin lecțiile practice, să formeze priceperi și deprinderi și să dezvolte aptitudini practice de lucru, trebuie să țină cont de scopul și de tipul lecției, de conținutul ei, de vîrsta și de nivelul de pregătire a elevilor, de gradul de dotare a atelierelor-școală, de particularitățile procesului tehnologic, de locul unde se desfășoară lecția. Din punct de vedere metodic, lecțiile de instruire practică trebuie să aibă în vedere, în mod imperios, formarea

unor deprinderi la elevi și a gustului pentru meseria aleasă.

Una din metodele de instruire practică o constituie, firește, expunerea verbală, care poate fi realizată prin: povestire, pentru elevii claselor V și VI; prin descriere, la elevii mai mari, VII și VIII și prin explicații însoțite de demonstrații practice. În timpul executării lucrărilor, folosim conversația, prin care se evită desfășurarea unor exerciții practice executate mecanic, fără explicarea normelor de calitate și precizie, a scopului lucrării, a termenilor tehnici, a greșelilor ce pot fi făcute, a modului de descoperire și de remediere a lor.

Metoda cea mai eficientă la o lecție de instruire practică o constituie însă demonstrația, pentru realizarea căreia maistrul-instructor trebuie să-și pregătească din timp sculele, schițele și desenele la tablă, mașinile-unelte; ele trebuie să explice elevilor procedeul, arătîndu-le, în etape, modul de execuție în ritm încetinit, în așa fel încît totul să fie văzut de fiecare dintre ei. Metoda demonstrației trebuie să fie îmbinată tot timpul cu explicația și cu descrierea procedurii de muncă. Oricare ar fi materialul didactic intuitiv, el trebuie să demonstreze caracteristicile esențiale ale obiectivului ce urmează să fie executat. El poate fi arătat înainte de expunere,

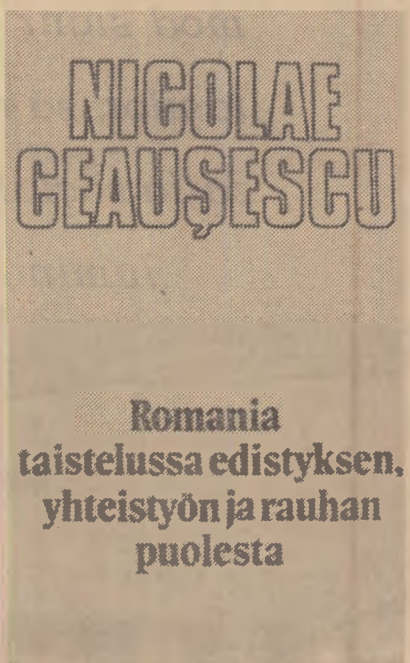
stimulînd spiritul de observație al elevilor.

Activitățile practice din atelierul-școală, prin executarea conștientă și repetată a unor operațiuni, duc la formarea unor priceperi și deprinderi de muncă, la un anumit grad de automatizare a activității, ușurînd apoi integrarea elevului în viață, în producția de bunuri, cu alte cuvinte, ușurînd procesul de profesionalizare. Organizarea exercițiilor se face mai întii printr-o bună planificare și alegere a lucrărilor practice, încă de la începutul anului școlar (pe teme și exerciții). Lucrările alese pentru exercers trebuie să asigure o succesiune gradată și sistematică a exercițiilor, punîndu-se accentul pe lucrările cu caracter util productiv.

Este necesar ca utilitatea exercițiului să fie explicată de către maistrul-instructor, iar elevul, obișnuit să se autocontroleze în muncă; este firește important că elevul să-și formeze capacitatea de a-și aprecia calitatea lucrării și, cu instrumentele de măsură, să poată stabili greșelile pe care le-a făcut și modul de îndreptare a lor.

Insp. V. PREDESCU
Instr. GH. ALEXANDRU
Craiova

Forța iradiantă a personalității

Cu permanența cuvintului scris, mapamondul este astăzi jalonat de multipla prezență a cărților biografice și antologice consacrate „Unuia dintre cei mai profunzi și mai reprezentativi oameni politici ai vremurilor noastre” și care nu este altul decât tovarășul Nicolae Ceaușescu. Definițiile, aprecierile, omagiile în formule de o sobră concizie sau de o poetică înaripare abundă la adresa celui pe care un intelectual distins care conduce o mare organizație internațională l-a salutat odată ca pe „făuritorul entuziast al unei politici de pace și de cooperare internațională”. Din aceste omagii s-ar putea — și de ce nu? — alcătui o altă antologie care n-ar fi decât imaginea concentrată, cu putere de simbol, a prestigiului de care se bucură politica României în lumea contemporană.

Am avut, de-a lungul anilor, prilejul să stau de vorbă cu unii dintre autorii sau editorii volumelor Ceaușescu apărute în străinătate, mai întâi în Franța, apoi în Japonia, în Republica Federală a Germaniei, în Italia, Brazilia, Belgia, Anglia ș.a.m.d. Am citit aproape tot ce au scris în cărțile respective autorii studii biografice, comentarii textelor, îngrijitorii de ediții, editorii. Din convorbiri și din lecturi, se desprinde un sentiment unanim: de irezistibilă atracție intelectuală și emoțională exercitată de personalitatea excepțională a președintelui Nicolae Ceaușescu asupra celor care i-au cunoscut scrierile, l-au observat în acțiunea sa de om politic și de om, pur și simplu.

În cea mai recentă dintre lucrările consacrate tovarășului Nicolae Ceaușescu apărută în străinătate, comentatorul politic englez Donald Catchlove scrie că n-ar fi de mirare dacă, pentru opera sa de „mare promotor al destinderii în viața internațională”, președintelui Ceaușescu i s-ar atribui premiul Nobel pentru Pace.

Michel-Pierre Hamelet, autorul biografiei și culegerii de texte ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, apărută la Paris în colecția „Destine politice” a Editurii Seghers și apoi tradusă și în românește, a depănat în repetate rânduri, pentru presă și deci pentru marele public, impresiile produse asupra sa de viața, acțiunea și gândirea omului politic român. „În fond — mi-a spus el printre altele — președintele Ceaușescu este un filozof. Totul o dovedește: acțiunea sa publică și viața sa particulară (...). E un operator al principiilor (...). E mereu gata să discute idei opuse celor ale sale, dar nu admite să se comită greșeli grave pe plan moral”.

Louis Nagel, editorul internațional

care în 1970 a publicat, în colecția sa „Ecrits politiques” volumul **Pour une politique de paix et de coopération internationale**, înmânunchind o selecție de rapoarte, cuvântări și declarații ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, mi-a spus, la un an după apariția acestei lucrări, că ea a fost un succes: „A fost foarte bine primită. Presa a semnalat-o imediat, aprecierile au fost foarte bune. Tezele susținute de președintele dv. au fost acceptate, analizate cu mult interes, cu un interes enorm, remarcându-se originalitatea lor”. Și editorul a ținut să-și exprime „respectuoasa recunoștință față de președintele Ceaușescu pentru a fi binevoit să autorizeze apariția acestei lucrări, care a oferit cititorilor o cunoaștere exactă a principiilor și pozițiilor ce definesc politica externă a României socialiste și a Partidului Comunist Român”.

La puțin timp după apariția cărții **Rumänien auf dem Weg des Sozialismus, Reden-Aufsätze-Interviews** („România pe drumul socialismului. Cuvântări — Articole — Interviuuri”), de Nicolae Ceaușescu, directorul editurii vest-germane Rombach, dr. Fritz Hodeige, venit la București pentru a prezenta primul exemplar ilustrului autor, a declarat: Trebuie să recunosc că volumul **România pe drumul socialismului** reprezintă pentru mine punctul culminant al activității editoriale nu numai pentru că în cadrul programului nostru au fost tipărite pentru prima oară scrierile unui președinte de stat, ci, înainte de toate, pentru că autorul, Ceaușescu, gândirea sa vie, aplicată, merită să ajungă la cunoștința cit mai multor cititori (...). Selecția pe care o prezentăm are un conținut de idei neobișnuit de bogat, meritând să fie dezbătut, independent de faptul că, în acest caz, autorul și președintele de stat sint una și aceeași persoană”.

Ecourile aparițiilor editoriale purtând în lume mesajul de pace, democrație, socialism, dreptate și omenie al României exprimat de conducătorul ei stimat, respectat și omagiat în întreaga lume sînt mult prea vaste și numeroase pentru a putea fi cuprinse, chiar și enunțativ, în limitele unei evocări. Dar ea trebuie făcută și luată ca atare, cu valoarea ei simbolică, de esență, definitorie pentru un moment de însemnătate istorică excepțională în existența României: afirmarea ei, prin glasul unei personalități de o forță iradiantă, ca factor activ, determinant în viața internațională. Și aceasta într-o epocă de mare complexitate, în care totul e important, delicat și decisiv.

GABRIELA DOLGU

CONȚINUTUL, METODICA ȘI

Cultivarea spiritului științific al elevilor

Spiritul științific nu e totuna cu o anumită viziune teoretică, nici cu acumularea de cunoștințe științifice. Viziunile exclusiviste științifice (științismul, sau, azi, neopozitivismul logic) sînt străine de adevăratul spirit științific, mai modest și mai adînc în problematica și în implicațiile sale, după cum colecționarea de fapte și supraîncărcarea cu informații nu au comun cu știința adevărată decît elementul prim: cunoștințele. Cunoașterea nu este încă știința. Știința nu apare decît cu problematizarea cunoștințelor, odată cu sistematizarea lor creativă. Spiritul științific ar fi așuri atitudinea (mentală, practică și etică) creativă față de lume, a omului confruntat cu problemele sistematizării realului.

Fără îndoială, în pregătirea științifică a elevilor, trebuie folosite, treptat și nu exclusiv, cunoștințele și practica diferitelor științe, abilitățile tehnice de laborator, mijloacele și metodele cele mai moderne de experimentare (care însă, singure sau izolate, nu dau decît rezultate superficiale, de adaptare mimetică) dar, mai ales, trebuie introdusă educarea principiilor și problemelor fundamentale pe care se clădește știința: raționalitatea, obiectivitatea, sistematizarea — adică chiar gândirea științifică. Fiindcă avem nevoie

de oameni care să gîndească creator în practica științei, de cercetători și descoperitori de lumi, și nu de simpli aplicatori pragmatisti, de tehnicieni mai mult sau mai puțin bine adaptați.

Știința, fiind modul rațional, practic și util de însușire a lumii de către om, spiritul științific presupune, într-un om, aceeași întregită percepere și valorizare a lumii: 1) atitudinea mentală rațională față de cultură și idei; 2) atitudinea practică în fața lucrurilor și a realității empirice; 3) atitudinea etică față de persoane, în societate, în muncă, în colectiv. Și dacă prin raționalitatea științei înțelegem de obicei încrederea în instrumentul rațional al omului și în capacitatea lui de a organiza riguros acțiunea reală — în general îi învățăm astfel pe elevi — în schimb, cealaltă față a rațiunii e aproape absentă din predare, anume latura lucidă și sceptică a gândirii științifice, caracterul ei critic nonconformist și autocratic (nemulțumirea creatoare): mintea nesatisfăcută e una din cele mai adînci motivații ale cercetării. Iar creativitatea nu e posibilă fără o critică radicală a prezentului, prin definiție deja depășit. La fel, atitudinea practică față de lucruri, pe lângă observația precisă, pe lângă răbdarea și memoria necesare clasi-

ficării și spiritul metodic necesar experimentării (exigențe satisfăcute de învățămîntul nostru), mai înseamnă și curiozitate liberă, uimire fundamentală, joc și inventivitate în sesizarea spontană a raporturilor dintre lucruri, mai înseamnă întuirea practică a realității, singura în măsură să ducă spre o predicție autentic științifică. Și, atitudinea etică nu se reduce la probitatea și caracterul oamenilor de știință, cum se crede și se predă îndobîzite, ci începe cu înlăturarea propriei subiectivități, cu eliminarea prea particularului uman. Atitudinea aparent rece și impersonală a științei este totuși pasionată, deci nu lipsită de entuziasm. Știința caută și descoperă **noul** prin critica și răsturnarea vechiului, printr-o revoluție; adică, explică logica realității fără să țină seama de realitatea constituită, de sine, de bunul simț și de psihologia obișnuită a oamenilor. Curajul etic al atitudinii cu adevărat științifice, puterea de a revoluționa cu minlea — iată ceea ce școala trebuie să învețe pe elev. Odată această necesitate formată, el își va găsi singur cunoștințele de care are nevoie, în orice domeniu ar fi, în orice loc din societate.

MIHAI BOGDAN
Institutul de științe pedagogice

„Avem datoria
generație atît de
al cunoștințelor
și din punct de
logic, astfel ca
noua generație,
mod sigur înaint
tașilor, să ridice
zația socialistă,
luminos al

NICOLAE

(Din Cuvînt
deschis)

Procedee de compunere liberă la clasele I-IV

Deoarece metodicele nu tratează îndeajuns modul de desfășurare a orelor de compunere liberă, propun deschiderea unui schimb de păreri pe această temă în coloanele revistei, pentru a ne ușura munca de pregătire a acestor lecții destul de dificile alături pentru învățator, cit și pentru elevi.

Din experiență, am constatat că atunci cînd sînt puși în situația să-și exprime independent ideile, elevii înfruntă destul de mari greutăți în alcătuirea propozițiilor și frazelor. Aceasta se manifestă prin aceea că nu știu să folosească corect anumite cuvinte care nu au intrat în vocabularul lor activ, nu fac corect acordul subiectului cu predicatul, ideile lor sînt uneori sărace în conținut. Pentru dezvoltarea expunerii libere a elevilor, am manifestat tot timpul anumite exigențe față de exprimarea orală și scrisă a elevilor, cerîndu-le ca ideile să fie comunicate clar, precis, corect, iar în formularea acestora să apeleze la cuvinte și expresii însușite la diferitele obiecte de învățămînt sau din lecturile efectuate.

M-a preocupat tot timpul care e structura unei lecții de compunere liberă. După multe încercări, am ajuns la concluzia că lecția trebuie să înceapă cu observații generale și particulare asupra compunerilor din

ora precedentă, după care se trece la compunerea cu o nouă temă.

Obișnuiesc să recomand elevilor, cu cîteva zile înainte să se gîndească fiecare la subiectul pe care urmează să-l trateze. Fiecare copil aduce pentru ora respectivă 1-2 propoziții în legătură cu tema dată, acestea sînt citite, comparate cu ale celorlalți, reținute sau eliminate.

În același sens am deprins elevii să lucreze chiar, cu dictionarul reușind ca în acest fel să rezolve tema dată cu propriile lor mijloace. Fiecare are notat la sfîrșitul caietului de compunere cuvinte și expresii culese cu ocazia lecturii, pe care le folosesc în compunerile lor.

Compunerile sînt concepute pe maculator, scrise cu creionul, dîndu-li-se astfel posibilitatea să ștergă, să completeze sau să intercaleze anumite propoziții. Discut puțin sau deloc asupra conținutului compunerii (la clasa a IV-a), pentru a-i feri de uniformizare și a da fiecăruia posibilitatea să dezvolte bine subiectul într-un mod cît mai personal.

Munca independentă cuprinde cea mai mare parte a orei, adică 35-40 minute, astfel încît elevii pot să termine compunerea în clasă nu acasă. În acest fel, elevii sînt feriți de intervenția unor persoane străine în

redactarea compunerilor, iar eu notez lucrările la valoarea lor reală. Compunerile le notez la sfîrșitul lecției, și nu la începutul altei ore de compunere.

Consider că unele dificultăți pe care le înfruntă elevii se datoresc și faptului că li se dau compuneri pe „teme” fixe. Chiar noi, cei maturi, uneori — cînd sîntem puși în situația să redactăm diferite materiale — avem anumite ezitări, greutăți și stîngăcie în exprimare. De ce nu ne gîndim atunci că și elevului i se poate întîmpla aceasta? Mai ales în clasele I-IV elevii ar trebui să și aleagă singuri temele, și anume pe acelea care trezesc în ei anumite interese.

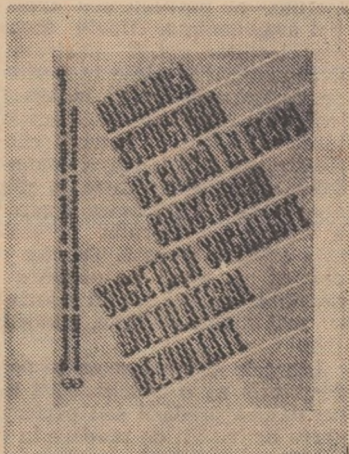
Manualul clasei a IV-a cuprinde diverse teme de compuneri libere. Mă întreb de ce nu se lasă uneori la latitudinea elevilor alegerea temei, fie din manual, fie din imaginația lor. Puțină îndrăzneală nu ne-ar strica, și în felul acesta am ieși din tipicul lecțiilor de fiecare zi.

Alături de celelalte obiecte de învățămînt compunerile trebuie să și exercite cît mai eficient rolul lor în dezvoltarea gîndirii creatoare.

Inv. ANA ISTRATE
Școala generală nr. 4 Deva,
jud. Hunedoara

În timpul vizitei la Institutul politehnic universitar — unde studentii, după Ceaușescu, imbină în laboratoare și pectele concrete

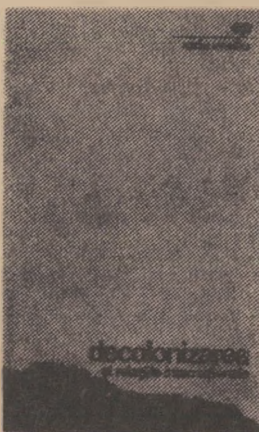
În Editura științifică, a apărut recent lucrarea „Dinamica structurii de clasă în etapa construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate” al cărui coordonator este dr. Ilie Rădulescu.

Volumul analizează structura de clasă a societății socialiste din țara noastră în etapa actuală. De asemenea, sint prezentate retrospectiv schimbările intervenite în structura socială și în raporturile dintre clasele și forțele sociale ale României socialiste.

Primul capitol al lucrării semnat de Radu Florian tratează problema „Rolului conducător al clasei muncitoare în societatea socialistă”. În concluziile prezentate de autor, se subliniază că „experiența construirii societății socialiste în toate țările relevă pe multiple planuri locul fundamental pe care-l ocupă justa exercitare a rolului conducător al clasei muncitoare pentru funcționarea adecvată a orânduirii. Această experiență de mare diversitate ne permite să afirmăm cu certitudinea unui fapt științific că slăbirea rolului conducător al clasei muncitoare sau exercitarea lui unilaterală produce disfuncționalități sociale, după cum perfecționarea lui reprezintă o șansă de optimizare și accelerare a proceselor sociale, de depășire și rezolvare a contradicțiilor de dezvoltare a superiorității orânduirii. Întrucât dezvoltarea societății socialiste spre cea comunistă, procesul omogenizării sociale și al desființării claselor presupun în mod obligatoriu afirmarea multilaterală a rolului conducător al clasei muncitoare în societate, rezultă implicit că aceasta re-

prezintă o caracteristică a dialecticii societății socialiste, a făuririi sensului comunist al istoriei umane”.

În celelalte 8 capitole ale lucrării autorii se referă, de asemenea, la probleme actuale privind dinamica structurii de clasă a societății socialiste. „Muncitorul ca proprietar, organizator și producător direct” de Dumitru Nicolae, „Țărânimia — clasă nouă și omogenă, participantă la întreaga operă de făurire a noii orânduirii socialiste” de Mihai Merfea, „Dinamica mobilității sociale a țărânimii în anii edificării societății socialiste” de Elisabeta Trăistaru, „Intelectualitatea — noi dimensiuni sociale” de Andrei Roth, „Mobilitatea socială și structura de clasă” de Honorina Cazacu și „Structura socială a României contemporane și unitatea socialistă a poporului” de Ion Juga.

Radu Vasiliu semnează volumul cu titlul de mai sus, recent apărut în Editura politică, volum care dezbate una din problemele majore ale societății contemporane: decolonizarea.

Așa cum se arată în introducere, lucrarea este o încercare de a demonstra, prin dezvoltarea implicațiilor colonialismului ideea că, după prăbușirea principalelor imperii coloniale, relațiile internaționale nu mai pot fi organizate pe baza concepțiilor și schemelor de politică externă care predominau în epoca de glorie a acestora. Comparația dintre practica internațională a acelei epoci și unele practici contemporane dă la ive-

lă natura lor comună, identitatea de concepție, de tactică și strategie, rădăcinile ansamblului de teorii și metode politice denumit astăzi neocolonialism. Comparația demonstrează că problema care se pune comunității internaționale nu este numai de ordin diplomatic; este vorba de o revoluție, de o conversiune radicală în concepțiile care ghidează activitatea internațională a statelor, pentru ca aceste concepții să devină cu adevărat umaniste, democratice, conforme cu principiile universale ale conviețuirii pașnice a colectivităților umane. Este unul din elementele de bază ale conținutului luptei, din ce în ce mai intense, purtate de toate popoarele și forțele care alcătuiesc frontul antiimperialist. Este tendința cea mai caracteristică și cea mai puternică a istoriei zilelor noastre.

Cadrelor didactice de la catedrele de istorie, cei ce studiază științele sociale, economie politică, socialism științific, cercetătorii vor găsi în capitolele acestei lucrări din care menționăm: Rememorare, Refluxul, Colonialismul rezidual, Epoca popoarelor, Documentar, Anexe care cuprind documente ale Adunării Generale a O.N.U. privind decolonizarea și segregarea rasială, informații de bază cu privire la problemele eliberării popoarelor din sistemul colonialist.

„Era socialistă”

Nr. 2/1973

A apărut numărul 2/1973 al revistei „Era socialistă”. Consemnăm din sumar: Dinamica structurilor și relațiilor sociale în societatea socialistă, de Leonte Răutu; Critica de artă — parte componentă a îndrumării culturii de către partid, de Dumitru Popescu; Atragerea maselor în procesul conducerii, de Gheorghe Boboș; Politica externă a României: Dinamism și spirit constructiv, de Ion Mărgineanu; Principiile moralei comuniste în lumina proiectului de norme ale vieții și muncii comuniștilor, de Stelian Stoica; Spirit militant și combativ în predarea științelor sociale, de Ion Rebedeu ș.a.

Științe sociale

TRIBUNA ȘCOLII Nr. 80 din 27 ianuarie 1973

Utilizarea deplină și eficientă a forței de muncă — trăsătură definitorie a economiei socialiste

Făurirea unei economii moderne, dinamice, bazată pe aplicarea celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii în toate domeniile de activitate, este indisolubil legată astăzi, mai mult ca oricând, de îmbunătățirea utilizării resurselor de muncă de care dispune societatea, de structura și nivelul de calificare al forței de muncă, de perfecționarea ei continuă. În condițiile progresului tehnic modern „...utilizarea rațională a forței de muncă este atât o cerință majoră, o condiție indispensabilă a valorificării depline, superioare a tuturor factorilor economici ai producției, cât și un rezultat al acestui proces. Contribuția factorului uman la dezvoltarea economică se realizează astfel ca un proces amplu și complex în cadrul căruia se impun în egală măsură sporirea productivității muncii sociale și utilizarea cât mai deplină a forței de muncă“⁽¹⁾

Importanța deosebită a factorului uman în dezvoltarea economică, fără a neglija bineînțeles și ceilalți factori, determină ca alături de creșterea cantitativă a forței de muncă să se asigure și creșterea calitativă a acesteia. Trebuie să se realizeze, cu alte cuvinte, imbinarea organică a elementelor care presupun folosirea deplină a forței de muncă cu elementele care implică folosirea eficientă a acesteia.

În orinduirea socialistă omul a încetat să mai fie privit ca un simplu instrument productiv. Trezind la lichidarea fenomenului de alienare a muncii, socialismul creează condițiile afirmării multilaterale și depline a omului, are loc procesul de „umanizare“ a muncii de transformare a ei în expresia nealterată a esenței umane. Acest proces presupune, pe lângă transformările petrecute în natura relațiilor de producție, permanenta ridicare a nivelului de pregătire profesională și tehnică, a nivelu-

lui cultural științific al maselor muncitoare, în așa fel ca acestea să fie capabile să utilizeze cât mai eficient progresul tehnic.

Utilizarea deplină și eficientă a forței de muncă se numără printre problemele cărora partidul și statul nostru le-a acordat și le acordă o mare importanță. În momentul trecerii la construcția socialismului principalele caracteristici ale folosirii forței de muncă constau în proporția mare a populației agricole și în nivelul relativ scăzut de pregătire profesională a populației apte de muncă. Astfel după datele recensământului din 1930, 78,6% din populația lucra în agricultură și nu folosea decât jumătate din totalul capacității sale de muncă. Populația ocupată în industrie, a cărei pondere se ridica la 8,5%, lucra îndeosebi în ramurile industriei ușoare și alimentare, în timp ce ramuri ca industria metalurgică feroasă și neferoasă și industria constructoare de mașini ocupau numai cca 17% din totalul persoanelor care lucrau în industrie. Situația nu era mai bună nici în ceea ce privește gradul de utilizare a populației ocupate. Agricultură fărâmițată, uneltele rudimentare, lipsa specialiștilor cu studii medii și superioare nu creau condiții unei folosiri eficiente a forței de muncă. În industrie și construcție, cu toate că productivitatea muncii era de câteva ori mai mare decât în agricultură, totuși datorită numărului scăzut de muncitori calificați (ponderea acestora în numărul total al muncitorilor ocupați în industrie era de 39% în anul 1930), forța de muncă era utilizată incomplet și neeficient. Pentru a avea o imagine mai completă asupra situației forței de muncă din România burghezo-moșierească trebuie să ne amintim și de discrepanțele economice existente între diferitele zone ale țării. Astfel forța de muncă ocupată în industrie, con-

strucții, transporturi era concentrată aproape în numai șase centre urbane care dădeau cca 70% din producția industrială a țării.

Față de o astfel de situație, partidul și statul nostru, prin politica de industrializare intensivă a țării, de introducere a tehnicii noi în toate ramurile economiei naționale a creat condițiile necesare creșterii gradului de ocupare, cit și de folosire eficientă a forței de muncă. An de an, investițiile alocate pentru crearea și dezvoltarea de noi ramuri industriale au dus la apariția de noi locuri de muncă în toate ramurile economiei naționale, creîndu-se condiții pentru participarea tot mai mare a populației apte de muncă în diferite domenii de activitate socialmente utile. În perioada 1951-1970 numărul populației ocupate a crescut în țara noastră cu peste 18%.

Ritmul rapid de dezvoltare a industriei a determinat ca numărul noilor locuri de muncă create în economie să depășească creșterea naturală a resurselor de muncă, ceea ce a avut ca efect atragerea spre munca industrială a unei părți a populației din agricultură. Datorită acestui fapt ponderea populației ocupate în agricultură a scăzut la 47% în anul 1972, în timp ce aceea ocupată în industrie și construcții a crescut la circa 32%. Crearea și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, apariția și extinderea unor activități cu caracter industrial în agricultură au favorizat schimbările petrecute în structura populației ocupate în cele două ramuri de bază ale economiei naționale. Înscrierea țării noastre pe tot parcursul celor 25 de ani pe traiectoria dezvoltării economico-sociale a dus la profunde schimbări structurale în cadrul economiei naționale. Aceste modificări se reflectă în structura populației ocupate, în dinamica și ritmul de creștere al ei pe ramuri, în sporirea în mod deosebit a numărului și ponderii persoanelor ocupate în ramurile care contribuie substanțial la crearea venitului național.

La sfîrșitul cincinalului trecut, numărul salariaților în economia națională a ajuns la 5,1 milioane față de 2,1 în 1950, ceea ce înseamnă un spor mediu anual de circa 150 de mii; ponderea salariaților în totalul populației ocupate depășind astăzi 50%. Din totalul de salariați în anul 1970, 3,8 mil. sînt muncitori, adică circa 74% față de 57% în 1950. Acest fapt demonstrează orientarea preponderentă a forței de muncă spre activitățile productive din societate, creatoare de venit național. Ramurile de bază, industria — și în cadrul acesteia, chimia, energetica, construcțiile de mașini, metalurgia feroasă și ne-

DAN FOCȘA
VICTOR CORNEA

(Continuare în pag. a II-a)

(Urmare din pag. 1)

feroasă, electronica — ca și ramura construcțiilor ocupă peste jumătate din numărul total al salariaților din economie.

Actualul cincinal (1971-1975) prin modificările preconizate în structura și dinamica producției, în evoluția de ansamblu a economiei, prevede o creștere a salariaților cu circa un milion, astfel încât ponderea acestora în totalul populației ocupate să ajungă la sfârșitul lui 1975 la 60,0%.

Paralel cu creșterea gradului de ocupare a populației active a țării noastre, în perioada care a trecut de la cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare și țărâniea muncitoare, s-au produs importante schimbări în ceea ce privește repartitia ei teritorială. Aceasta reflectă în mod direct politica partidului de repartizare rațională a industriei pe întreg teritoriul țării. Ca rezultat al acestui proces, în mai mult de jumătate din județele țării salariații din industrie ocupă în prezent o pondere de peste 1,3 din totalul salariaților.

Importante transformări au avut loc și în direcția utilizării eficiente a forței de muncă, în special prin ridicarea pregătirii profesionale a acesteia. Calificarea sau formarea profesională, se știe că, reprezintă o premisă și o condiție esențială a producției moderne.

Procesul industrializării socialiste a țării poartă amprenta puternică a revoluției tehnico-științifice contemporane. Extinderea continuă a mecanizării, chimizării, automatizării, cibernetizării producției, determină schimbarea aspectului și conținutului muncii, reclamă tot mai mulți muncitori cu o temeinică pregătire profesională, cu un larg orizont de cultură, capabili să stăpânească mijloacele moderne de producție. Calificarea, în aceste condiții, nu reprezintă un scop în sine, ci o cerință izvorită din realitățile producției sociale, din necesitatea utilizării cât mai eficiente a cuceririlor științei și tehnicii în producție în vederea valorificării cât mai depline a potențelor economice și sociale de care dispune la un moment dat societatea. În acest sens, paralel cu creșterea gradului de ocupare a forței de muncă, partidul și statul nostru au acționat în direcția ridicării pregătirii profesionale a lucrătorilor. Ca urmare a măsurilor luate pentru îmbunătățirea continuă a for-

Pregătirea profesională a ca-

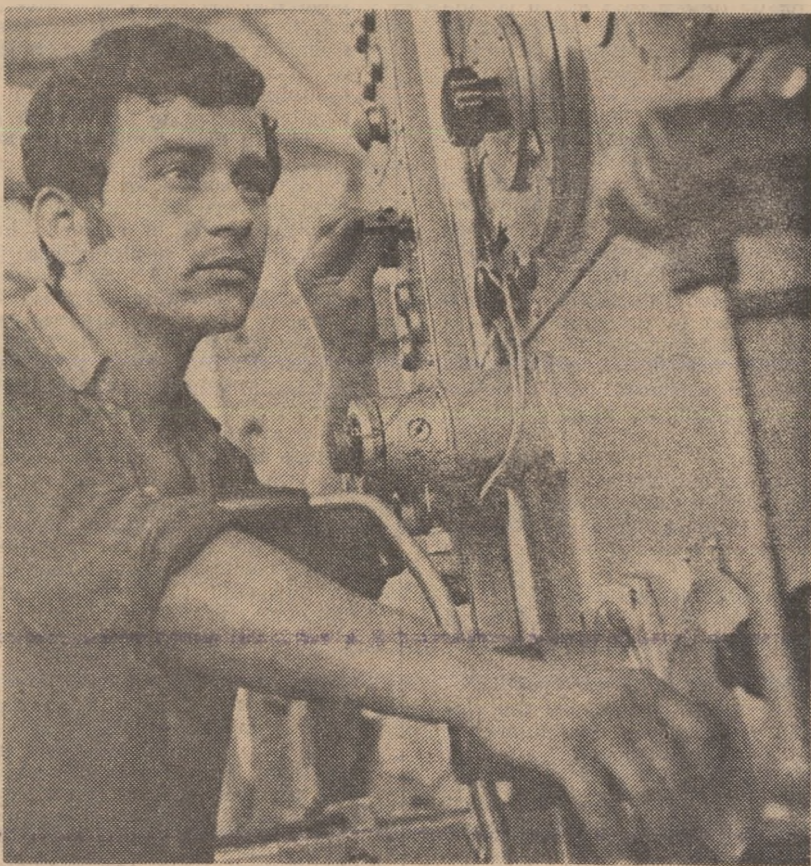
drelor a fost asigurată prin forme diferite, rolul principal în cadrul acestora jucându-l sistemul de învățământ. Aceștia, a cunoscut an de an o dezvoltare continuă concretizată în ultima perioadă prin mărirea duratei învățământului obligatoriu, extinderea învățământului mediu care cuprinde liceele de cultură generală și liceele specializate, dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, perfecționarea învățământului seral și fără frecvență, a cursurilor de calificare etc. În vederea cuprinderii în sistemul de calificare a unui număr sporit de lucrători a fost reglementată ucenicia în cadrul producției, s-a creat și s-a extins învățământul pentru pregătirea subinginerilor. Ca urmare a acestor măsuri, numai în perioada 1966-70 au fost calificați prin școli 369 mii de muncitori, 148 mii cadre cu pregătire de specialitate medie; 116 mii cadre cu pregătire superioară.

Înfăptuirea programului adoptat de Congresul al X-lea și de Conferința Națională a partidului din iulie 1972 este condiționată și de asigurarea pregătirii corespunzătoare a forței de muncă, de perfecționarea întregului sistem de pregătire a cadrelor. În acest sens în actualul plan cincinal se prevede calificarea prin școli a unui număr de 1060-1070 mii cadre, din care: 690-700 mii muncitori cali-

ficați, 230-255 mii cadre cu pregătire medie de specialitate, 135-140 mii cadre cu pregătire superioară.

Datorită modificărilor intervenite, sub influența dinamizatoare a progresului tehnic în natura activității productive a omului, a sporit numărul profesiunilor de înaltă calificare, legate de ramurile cele mai importante ale economiei, s-a schimbat conținutul profesiunilor vechi, s-a mărit numărul și ponderea personalului tehnic și ingineresc. Progresul tehnic, ducând în mod inevitabil la schimbarea locului și rolului omului în producție, produce modificări și în caracterul și conținutul calificării. Folosirea tehnicii noi necesită o pregătire teoretică multilaterală a muncitorilor corelată cu o pregătire practică corespunzătoare. „Realizarea unei pregătiri multilaterale — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a P.C.R., iulie 1972 — constituie o cerință importantă a economiei moderne, o condiție primordială a creșterii rolului creator al omului în desfășurarea producției și, până la urmă, un principiu fundamental al însuși comunismului, care presupune manifestarea polivalentă în câmpul muncii a fiecărui membru al societății”²⁾.

(Continuare în pag. a III-a)

Întreprinderea pentru repararea utilajelor din industria materialelor de construcții București: în secția mecanică grea

(Urmare din pag. a Vl-a)

a două forțe care împing un plan vertical pe unul orizontal, gradat de la 1 la 10, în dreapta fiind forța care reprezintă oferta, iar în stânga planului, forța care reprezintă cererea de capital). Modelul oferă o cunoaștere intuitivă și în același timp științifică a fenomenelor economice, permite valorificarea prin analogie a cunoștințelor însușite de elevi și ușurează descoperirea unor corelări între diferitele aspecte ale fenomenelor studiate.

În cadrul predării trebuie urmărite patru elemente esențiale legate de logica fenomenelor și evenimentelor. În primul rând, trebuie realizată o cunoaștere gradată a noțiunilor, teoriilor și legilor domeniului respectiv, în cadrul unității dialectice a senzorialului și raționalului, a empiricului și teoreticului. În al doilea rând, trebuie să urmărim asimilarea valorilor și crearea altor valori ca o trecere de la cognitiv la actul creației. În al treilea rând, vom urmări o raportare selectivă a rezultatelor cunoașterii la nevoile și interesele sociale existente, pe baza formării unei concepții proprii și, în sfârșit, trebuie să urmărim ca noțiunile și cunoștințele să ducă la înțelegerea complexității și diversității fenomenelor social-economice, care să-i determine pe elevi să participe la realizarea practică a dezideratelor noastre sociale. O serie de contribuții pe linia perfecționării metodelor de predare se axează în ultimul timp pe valorificarea formativă a resurselor procesului instructiv-educativ, prin așa-zisa sporire a independenței inițiativei și efortului elevilor în cadrul lecției și accentuarea rolului de organizator, ghid și consultant al profesorului. Nu este greu de dovedit că, dacă acest lucru este posibil la clasele speciale și, mai ales, la acele obiecte unde exercițiul și temele destinate muncii independente a elevilor pot da rezultate bune, este mai greu de realizat la științele sociale. Sint însă lecții la care folosirea conversației, participarea elevilor cu răspunsuri la întrebările profesorului are darul de a solicita gândirea și a le deschide probleme sau cîmpuri de investigație, — aceasta, însă, mai ales la lecțiile de recapitulare sau la cele care implică unele aspecte cunoscute de elevi de la alte obiecte de studiu și din lecțiile anterioare. Întrebările trebuie să fie cât mai explicite, să nu solicite un singur răspuns (așa cum se obișnuiește adesea, scoțînd în evidență doar capacitatea de memorare și reproducere a datelor reținute de elevi), ci spiritul de observație, puterea de analiză și sinteză, creativitatea și mobilitatea gândirii.

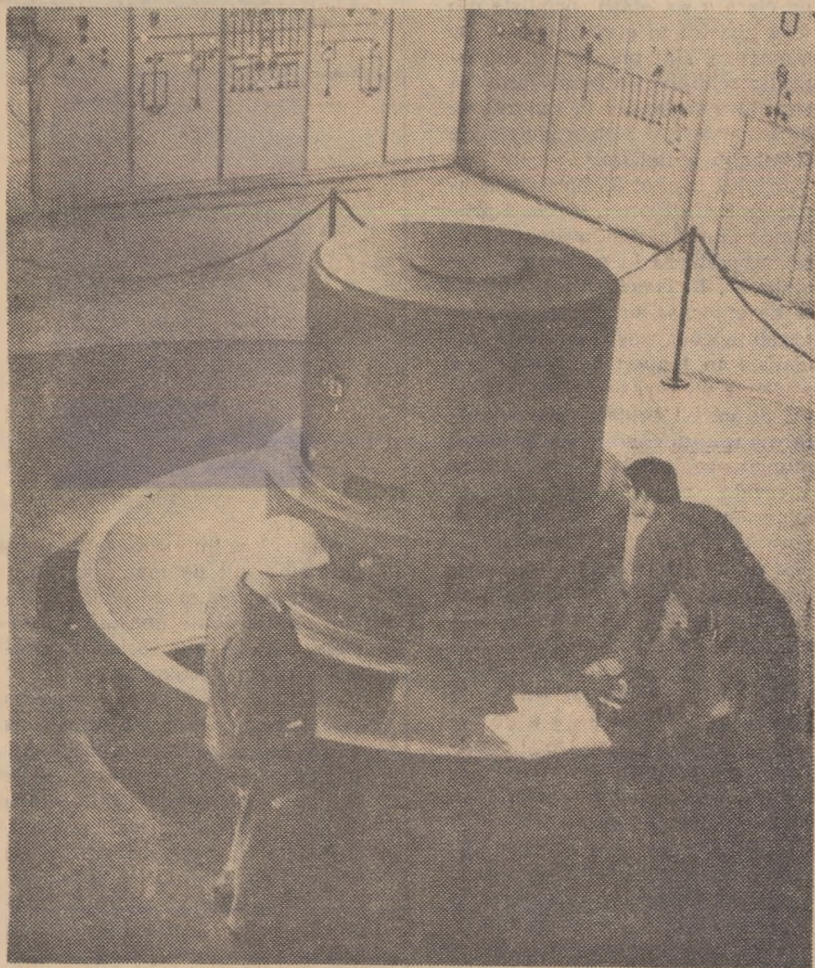
Desfășurarea unei lecții de filo-

zofie, istorie sau economie pe baza discuției, sau așa-zisei metode cooperatiste, fără ca elevul să cunoască dinainte conținutul noțional al lecției ar fi foarte dificilă, oricît de abil ar fi profesorul. Pregătirea anticipată pe baza studiului individual al elevilor a unei lecții comportă o serie de neajunsuri incomparabil mai mari față de avantajele obținute. Ea va duce implicit la însușirea mecanică și adesea eronată a noțiunilor. Ulterioarele corectări și precizări făcute de profesor pot duce la pierderea unui timp prețios, la lipsa folosirii adecvate a materialului necesar, la o desfășurare în-țimplătoare a lecției.

Absolutizarea unei anumite metode sau a unui anumit procedeu didactic, indiferent de obiect sau tipul de lecție, constituie o eroare pedagogică. Adeseori se folosesc abuziv mijloacele tehnice în dauna conținutului noțional al lecțiilor, sub pretextul așa-zisei modernizări a predării, deși, unele din aceste mijloace tehnice ca magnetofonul sau filmul au devenit de mult mijloace clasice. Alteori sint folosite filmele în locul lecțiilor, care se derulează fără explicațiile necesare, fără o analiză amănunțită a evenimentelor sau fenomenelor, pierzîndu-

du-se din vedere faptul că chiar în cazul în care filmul s-ar încadra perfect în conținutul lecției, desfășurarea proceselor sau evenimentelor trebuie explicate de profesor. Lecția poate fi desfășurată cu ajutorul filmului, în așa fel încît filmul să fie doar un auxiliar tehnic ilustrativ, nu un locțiitor al predării sau explicației argumentate. Unele aspecte ale lecțiilor pot fi ilustrate cu documente, dar alese în perioada de pregătire a lecției în așa fel încît să corespundă exact conținutului. Concepția potrivit căreia folosirea tehnicii sau a materialelor didactice ar duce la diminuarea sau schimbarea completă a rolului profesorului în școală este evident eronată. Tehnica didactică îl ajută pe profesor să prezinte cu mai multă ușurință, cu mai multă precizie, cunoștințele.

Din cele de pînă acum se poate desprinde ca o concluzie că modernizarea predării sau perfecționarea activității de predare în cadrul unei viziuni moderne înseamnă îmbinarea cît mai perfectă, mai armonioasă a tuturor modalităților, mijloacelor care pot contribui la asimilarea mai rapidă, mai completă și mai temeinică a cunoștințelor predate.

Hydrocentră de pe Lotru: una din uriașele ei turbine

Grădinița de copii, factor decisiv în educația muzicală a elevilor

Rîndurile acestea reprezintă unele concluzii ale unei profesoare de muzică care predă la liceu, dar care în paralel a urmărit și citeva loturi de preșcolari din punct de vedere al capacității lor muzicale.

Programa, judicioasă în ceea ce privește conținutul (istoria muzicii, punctată cu cîntece și audii) și corespunzînd dorințelor elevilor, nu se poate totuși realiza integral în liceu.

În primul rînd, **planul de învățămînt oferă muzicii la liceu un singur an școlar pentru a finisa procesul de educație muzicală** (excepție face anul II uman), restul anilor II-real, III și IV-real și uman urmînd să ia cunoștință de problemele istoriei muzicii și de cîntece prin intermediul cercului de muzică. În felul acesta, se practică o educație muzicală facultativă și de grup, nu o educație de masă, așa cum cer normele învățămîntului din țara noastră.

În această durată mică de timp (un an școlar, repetăm!) toate speranțele profesorului se îndreaptă spre elev, deoarece un elev bine pregătit oferă posibilități, aș putea spune, spectaculoase de însușire a programei, chiar în aceste condiții.

Ce înseamnă elev bine pregătit la muzică?

În primul rînd, să fie „apt” pentru cîntec, să fi practicat cîntul în ansamblul coral, să-și fi însușit teoria elementelor muzicii, solfejierea necesară înțelegerii programei de liceu, să fi participat la concerte, să fi făcut audii comentată la clasă.

Or, chiar la prima probă, „apți” pentru cîntec rămîn numai o parte din elevi. De exemplu, în seria 1971, din totalul de 180 elevi ai anului întii, 98 intonează foarte bine, 29 bine și 51 insuficient!

Întreb colegii de la alte licee care este situația la școlile unde predau ei? Ceea ce cunosc pînă acum mă îndreptățește să afirm că procentajul de elevi care nu intonează bine este un balast care ne îngreunează foarte mult munca la clasă și uneori ne și alarmează.

Cum se poate remedia această situație?

Continuitatea antrenamentului este o condiție pe care o consider determinantă. Se pune problema ca de prima dată copilului să i se corecteze toate carențele intonative. Acest „de prima dată” pentru noi, pedagogii, înseamnă vîrstă optimă de 3 ani. Iată cîteva din aceste carențe care au predominat în loturile de preșcolari urmărite de noi la Liceul de muzică nr. 1 și Palatul pionierilor: **fluctuația intonativă, omisiuni de sunete, substituirea unor formule melodico-ritmice cu altele devenite obsesive, diapazon rigid, greutăți în transpoziție și modulație etc.**

Cine să facă aceste corecturi? Desigur, cadre didactice abilitate în defectologia auzului muzical și educația preșcolară. (Deocamdată aceste preocupări sînt personale și rîzlețe.)

Menționez că majoritatea copiilor preșcolari (83 la număr) cu care am încercat să lucrez și-au corectat sensibil intonația, în afară a două cazuri care au rămas rebele încercărilor noastre, copiii nereușind să cînte neînsoțiți de vocea profesorului, iar ceea ce intonau era un tip obsesiv de micromelodie la care se reducea orice cîntec dat!

Pentru cei interesați, menționez că există în posesia Laboratorului de cercetări pedagogice al Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din București un număr de 33 de benzi de magnetofon care au surprins momente din aceste ore și două filme de scurt metraj care tratează felul în care s-a abordat educația preșcolară.

Consider că majoritatea copiilor care nu intonează bine și-au dobîndit defectul fie că au ascultat muzică (lăsați fiind singuri în casă cu tranzistorul muzica umele aici o tăcere nedorită de copil și de aceea mărește dragostea lui pentru audia muzicală, dar micșorează și fri-

nează antrenarea la intonarea cîntecului), fie că nu au cîntat cîntece adecvate. Acest lucru nu înseamnă neapărat executarea unor cîntece cu puține sunete, după cum sîntem tentați să credem, ci copiii vor executat la început cîntece cu atîtea sunete cîte posedă fiecare în capacitatea inițială de redare melodică și ritmică.

Ajuns la liceul de cultură generală, un elev cu asemenea carențe intonative va face cu greu față programei de cîntece, iar prezența lui în colectivul clasei va modifica chiar profilul lecției. La o clasă în care sînt elevi mulți de această categorie se va face volens-nolens o lecție în care predomină discuția teoretică, pentru că efectiv nu se poate apela la cîntec în măsura cerută și dorită de normele noastre metodice (jumătate din ora de curs).

Copilul mic, fermecat de cîntec, ignoră greșelile de intonație, dar elevul de liceu își va da seama de ridicolul execuției unor cîntece în care predomină distonarea ca fenomen de masă.

De aceea, liceul privește cu atenție și cu speranță grădinița de copii! Cu atenția și speranța de a fi descoperit acolo terenul cel mai potrivit pentru începerea educației muzicale de conținut nou: copilul de 3 ani, care posedă la această vîrstă — și numai la aceasta — capacitatea de modelare nebănuite.

Poate nu e departe timpul cînd conservatoarele din țară vor pregăti asemenea specialiști care să învețe copiii de la grădinițe „limba muzicii”, așa cum se străduiesc să învețe o limbă străină profesorii de limbi străine în multe grădinițe din țara noastră.

Prof. GABRIELA MUNTEANU
Liceul „Gh. Șincai” București

Carnetul de elev

Acest catalog în miniatură și ecran al evoluției intelectuale și comportamentale din epoca școlărității este una din modalitățile dialogului obligatoriu dintre școală și familie. Fără a se substitui conversației directe și vizitei la domiciliul elevului — care își au rostul lor bine determinat — comunicarea reciprocă prin carnetul de elev este un prilej de a ține la curent familia cu acel „succes și insucces” al elevului și de a cunoaște simultan și gradul de interes al familiei pentru viața sufletească și intelectuală a copilului. E o datorie părintească să consulți regulat fițele carnetului de elev al copilului, care te scutește să pierzi zilnic ore întregi ca să mergi la școală, să reții pe învățătoare cu problema: „Cum merge cu cartea copilul meu?”...

Pentru a potența la maximum avantajele și eficiența acestui mijloc practic de conversație trebuie să existe o optică convergentă a școlii și a familiei în această privință.

Din nefericire însă unii profesori și învățători nu trec notele de la examinare. La rîndul lui, dirigintele — coordonatorul și „dispecerul” colectivului didactic al clasei — nu controlează decît sporadic corespondența dintre catalog și carnet și nici nu valorifică acele pagini albe din carnet, rezervate însemnărilor, limitîndu-se să pună doar la sfîrșitul trimestrului semnătura pe situația

școlară. Unele familii neglijează controlul zilnic al carnetului, uită să confrunte, atunci cînd vin de la orele de consultație, realitățile carnetului cu cele ale catalogului. Elevii profită de aceste fisuri în colaborarea școlii cu familia. Ca urmare, cînd iau o notă rea pretextează la școală că au uitat carnetul acasă

(fără a fi sancționați pentru aceasta), iar acasă, cînd sînt întrebați de părinți dacă au primit note, le arată carnetul imaculat (fără a trezi

suspiciuni). Astfel carnetul de elev își pierde proprietatea de instrument pedagogic.

Ar trebui ca atît școala, cît și familia să stabilească un cod al obligațiilor reciproce, să-și formeze anumite deprinderi comune în folosirea acestui instrument de lucru.

Considerăm o îndatorire elementară a profesorului să treacă nota elevilor examinați și eventualele observații și să controleze, atunci cînd nu i se prezintă carnetul, cauzele așa-zisei... amnezii. Dacă se iau unele măsuri (trecerea în condica de clasă sau chemarea părinților la școală) lucrurile pot intra în normal. Și dirigintele este dator să controleze, prin sondaj, măcar la două săptămîni, carnetul elevului, ca să poată trage la timp semnalul de alarmă dacă e cazul, să răspundă solicitărilor familiei, să ceară, la rîndul său, referințe asupra comportării copilului acasă, asupra dificultăților pe care le întîmpină el în studiul individual. Iar părinții ar trebui să-și facă în fiecare seară obiceiul de a cere copilului lor carnetul de elev, să semneze de luare la cunoștință în dreptul notei obținute de acesta în ziua respectivă.

Inv. GHEORGHE ALEXANDRU
Ișalnița, jud. Dolj

Transferarea din alt sector de activitate în învățământ și transferarea din învățământ în alt sector de activitate

O dificultate întâmpinată frecvent de inspectoratele școlare se datorează faptului că nu se cunoaște în ce măsură Codul muncii și celelalte prevederi ale legislației muncii sînt sau nu aplicabile personalului didactic, ale căror drepturi și obligații sînt statornice, în principal, prin legea specială care este Statutul personalului didactic.

Obiectul examinării de față pune problema de a se statua dacă un angajat din alt sector de activitate, care are contract de muncă pe durată nedeterminată, sau chiar pe o durată determinată, poate fi transferat în învățământ, la cerere, sau în interesul învățămîntului.

De plano, trebuie să admitem că și într-un caz și în celălalt, transferul atît la cerere, cît și în interesul învățămîntului (care este sinonim cu interesul serviciului conform art. 229 din Statut), este legal posibil, cu îndeplinirea, bineînțeles, a formelor procedurale respective.

La această concluzie ne conducem în temeiul art. 252 din Statut, care precizează că, în măsura în care nu se dispune altfel prin Statut, personalului didactic din învățămîntul de toate gradele i se aplică prevederile Codului muncii și celelalte dispoziții din legislația muncii.

Statutul, în art. 13, prevede posibilitatea de transferare la cerere sau în interesul învățămîntului a personalului încadrat în muncă în alte sectoare, dar nu reglementează modalitatea și condițiile în care se poate face o transferare a celor încadrați în muncă cu un contract încheiat pe o durată determinată (iar în învățămînt, sub denumirea de suplinitori).

În atare situație, urmează a se face aplicarea dispozițiilor Codului muncii și din legislația muncii (art. 163 transferarea în interesul serviciului, așa cum au fost modificate prin art. 11 din Legea 1/1970 privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat), corelat cu celelalte dispoziții din Statut.

Regimul transferării implică însă examinarea a două aspecte, și anume: — transferul în învățămînt se efectuează pe un post (catedră) didactic, încheindu-se un contract de muncă pe durată nedeterminată, sau,

— transferul se face pe un post (catedră) de personal didactic suplinitor; deci angajarea se face prin încheierea unui contract limitat în timp (durata unui an școlar, sau pînă la reînnoirea titularului postului (catedrei) rezervat, sau o altă durată de timp mai scurtă).

În primul caz, cînd persoana care se transferă în învățămînt pe un post didactic cu contract de muncă pe durată nedeterminată, funcționează în alt sector de activitate în temeiul unui contract de muncă pe durată nedeterminată, aceasta este posibil cu respectarea celorlalte dispoziții legale stabilite de Statut.

Pe baza hotărîrilor comisiilor de numiri și transferări, inspectoratele școlare, respectiv ministerele și celelalte organe centrale în subordinea cărora se află unitățile școlare, propun Ministerului Educației și Învățămîntului numirea în învățămînt.

Numai în temeiul acestui ordin preliminar se poate proceda la efectuarea formelor de transferare de

către organele propunătoare, ale căror angajați devin aceste cadre didactice.

În cel de al doilea caz, cînd persoana încadrată în muncă în alt sector de activitate cu contract de muncă pe durată nedeterminată acceptă transferarea în învățămînt, pe un post de cadru didactic suplinitor, și încheie un contract de muncă pe durată determinată, cu inspectoratul școlar sau cu organele care au în subordine școli, transferarea fie la cerere, fie în interesul învățămîntului este legal posibilă.

Considerăm că un asemenea transfer este legal, întrucît, pe de o parte, singurul articol din Statut care se referă la numirea suplinitorilor (art. 35) stabilește numai durata pe care se poate încheia contractul de muncă al suplinitorilor și nu prevede nimic despre modul de încheiere a acestuia, iar pe de altă parte, actuala reglementare în materie (Codul muncii modificat prin Legea nr. 1/1970) cere o singură condiție, și anume ca: cel ce se transferă să aibă calitatea de angajat, necondiționînd posibilitatea transferării în funcție de durata contractului de muncă.

Statutul personalului didactic nu reglementează în mod expres această problemă, dar art. 230 face trimitere la legislația generală a muncii, precizînd că, personalul didactic suplinitor numit pe întregul an școlar sau care funcționează pe întregul an școlar beneficiază, potrivit legislației muncii, de aceleași drepturi ca angajații cu contracte de muncă pe durată nedeterminată.

Îată, deci, că ne putem afla în situația în care deși se schimbă natura contractului de muncă (din contract de muncă pe durată nedeterminată în contract de muncă pe durată determinată), aceasta nu poate să împiedice asupra legalității transferării, întrucît persoana încadrată în muncă este în măsură să hotărască asupra modificării clauzelor contractului de muncă, bineînțeles și cu acordul unităților respective.

Se pune însă problema dacă este legal posibil ca personalul didactic suplinitor să fie transferat în alt sector de activitate, la cerere sau în interes de serviciu.

Din examinarea prevederilor legale citate nu rezultă vreo discriminare între angajați după natura contractului de muncă pe care l-au încheiat cu unitatea de la care se transferă pentru a opera un transfer la cerere sau în interesul serviciului la o unitate din alt sector de activitate decît învățămîntul. În atare condiții, transferul la cerere sau în interesul serviciului poate fi perfectat cu respectarea celorlalte cerințe legale.

BOJAN V. IOAN
consilier juridic șef

Prof. Gheorghe Pirvu, Liceul de cultură generală din Șimleul Silvaniei:

— Recent, s-a încheiat sesiunea de examene în învățămîntul de cultură generală, cursuri fără frecvență. Ca președinte de comisie, îmi permit să fac cîteva reflecții asupra acestei forme de învățămînt. Sînt unanim cunoscute indicațiile partidului nostru cu privire la creșterea nivelului de cunoaștere al întregii populații, școala fiind principalul izvor de cultură și factor de civilizație în societatea noastră. Socotesc de aceea necesară reconsiderarea locului și rolului învățămîntului fără frecvență în sistemul nostru școlar și ridicarea lui la nivelul sarcinilor care ne stau în față. Din cei 135 de candidați prezenți la examene, la liceul nostru, în sesiunea recent încheiată, peste 100 provin din sectoare economice și peste 90 au la bază școli profesionale. Dacă la aceasta adăugăm pe cei 125 de seraliști, tot oameni ai muncii, se poate argumenta, în mod convingător, pe baza acestui exemplu semnificativ, interesul pentru aplicarea în viață a politicii partidului nostru și în acest domeniu. Aș propune ca școlile cu secții fără frecvență să organizeze consultații și îndrumări pentru studii, iar subiectele la lucrările scrise și pentru examinarea orală să fie astfel formulate încît să ceară candidaților nu cantitate de informații, ci capacitate de interpretare, de sinteză, de corelare.

— Sîntem de acord cu dv. în ceea ce privește necesitatea perfecționării învățămîntului fără frecvență, a ridicării eficienței sale. Considerăm chiar că, alături de sugestiile date de dv. în această direcție, se pot găsi și alte modalități și soluții pentru optimizarea acestei forme de învățămînt.

CONSULTAȚII

„Doi lucrători de la Serviciul personal al unui inspectorat școlar județean” ne relatează greutățile ce le întîmpină în întocmirea actului adițional la contractul de muncă, prevăzut de Legea nr. 1/1970, pe timpul cît personalul didactic urmează cursurile de perfecționare și ne cer lămuriri asupra posibilităților de ușurare a acestui mare volum de muncă.

— Este adevărat că Legea nr. 1/1970 privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat prevede, la art. 21, obligația unității care trimite un salariat la cursuri de perfecționare de a încheia cu salariatul respectiv un act adițional la contractul de muncă, în care se prevăd atît îndatoririle instituției, cît și ale salariatului. Însă, Legea nr. 2/1971 privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste de stat prevede la art. 33 că aceste acte adiționale la contractul de muncă se încheie numai cu cei care urmează cursul de perfecționare profesională cu scoatere din producție pe o durată minimă de 3 luni. Cu cei care sînt trimiși la specializare în străinătate se încheie acest act adițional la contract, indiferent de durata cursurilor.

Necunoașterea acestei legi a avut ca urmare efectuarea unui mare volum de muncă inutilă, care a afectat îndeplinirea în bune condiții a celorlalte sarcini de serviciu, precum și munca sau timpul liber al colegilor chemați pentru astfel de probleme.

Din această situație rezultă, totodată, că nu v-ați conformat nici Decretului nr. 468 din 20 decembrie 1971 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de aplicare și de popularizare a legislației.

Educatorea Evulescu Elena, com. Drăgulești, jud. Gorj ne relatează că la 1 septembrie 1972 a împlinit 20 de ani vechime în învățămînt și nu i s-a acordat gradația a IV-a pe motiv că n-a absolvit cursul de perfecționare, la care e programată numai pentru vara anului 1973 și ne cere lămuriri în acest sens.

Din același județ, prof. Paralescu Maria, com. Bărbătești e îngrijorată că în această lună împlinește 10 ani vechime în învățămînt și n-a fost programată la nici un curs de informare științifică de specialitate și, ca atare, nu va primi gradația.

— Legislația școlară prevede că salarizarea personalului didactic se face, pe lîngă alte criterii și în raport cu vechimea în învățămînt și calitatea activității instructiv-educative, prin acordare de gradații din 5 în 5 ani. „Gradațiile se acordă personalului didactic a cărui activitate a fost apreciată drept corespunzătoare pentru obținerea acestora în caracterizările ce i-au fost făcute în perioada respectivă de 5 ani, ținînd seama de rezultatele obținute în muncă și de participarea la cursurile de informare științifică de specialitate la care a fost programat” (H.C.M. 284/1968). Din această prevedere se desprind

două aspecte de clarificat și anume: activitate corespunzătoare și participarea la cursurile la care a fost programat.

Potrivit Legii nr. 12/1971 privind încadrarea și promovarea în muncă a personalului din unitățile socialiste de stat (care modifică prevederile art. 74 din Statut), aprecierile asupra modului în care personalul didactic își îndeplinește îndatoririle se înscriu în caracterizările întocmite anual, notate cu calificative de foarte bine, bine, satisfăcător sau slab. Activitatea personalului didactic care a fost apreciată cel puțin cu calificativul satisfăcător, este socotită drept corespunzătoare pentru atribuirea gradației.

Cît privește participarea la cursurile la care a fost programat, se are în vedere perioada de 5 ani la care ne referim și nicidecum o altă etapă trecută sau viitoare. În cazul în care personalul didactic respectiv n-a putut participa la cursul programat, inspectoratul școlar județean apreciază temeinicia motivelor invocate. (De văzut și art. 23 din Legea nr. 2/1971 privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste de stat).

Dacă dumneavoastră îndepliniți aceste condiții, puteți pretinde atribuirea gradației și a drepturilor bănești aferente, începînd cu data de întîi a lunii următoare celei în care v-ați adresat în scris direcțiunii școlii.

Prof. IOAN BADIU

Marius Bunescu

La Sulina, în port

Pinacoteca Marius Bunescu

Ființează din 1947, pe nedrept prea puțin cunoscută, pinacoteca Liceului nr. 1 din Caracal, o pinacotecă-manifest, poartă numele și alesul mesaj al lui Marius Bunescu. Originar din acest oraș, pictorul a răspuns apelului școlii dăruind zeci de tablouri, care-i erau, se pare, cele mai dragi. Astăzi, pe lângă picturile sale (54) se pot vedea aici opere de Dumitru Ghiafă, I. Theodorescu Sion, St. Popescu, St. Dumitrescu, Iosif Iser, Catul Bogdan, C. D. Stăhi, R. Sweitzer-Cumpăna, Rodica Maniu, Costin Petrescu ș.a., bineînțeleș, lucrări ale altor pictori născuți în Caracal — Ion Musculeanu, Gh. Teodorescu-Romanași, Mihail Lapatay, Hortensia Popescu, Ion Popescu-Udriște, Teodor Catană, Popa Jean-Tudor ș.a. Printre tablourile donate în 1949 de acad. St. S. Nicolau se numără și 18 stampe japoneze sporite cu altele dăruite de același Marius Bunescu. În fine, este expus și un bust de Ion Jalea.

Marinele, iernile și celelalte peisaje ale lui Marius Bunescu, pictate parcă în umbra unor perpetui nouri de zăpadă, trezesc vibrația valery-

ană a marmorei din privire. Autoportretul tăiat masiv printre munți de gheață — l-a și pictat după o călătorie la polul nord — pe care artistul îl numea Dacul, nuanțează, o dată cu sufletul peisajelor, o profesiune de credință caligrafiată în manuscrisul Florii pe mormântul meu (aflat la etajul liceului, în biblioteca Barbu Locusteanu), publicat fragmentar în cartea Insemnările unui pictor (1965): „Cînd am început a pricepe grelele contradicții ce frământă sufletul omului, am încetat a-i mai picta portretul. De teamă să nu falsific adevărata expresie a chipului său“. Este un sacrificiu. Iar unul din gândurile jurnalului exprimă astfel prima treaptă a iubirii: „Mai întii îmi plac oamenii din tagma mea: «Dăruiorii»“.

Profesorul Muneshige Narazachi, din Tokio, directorul general al Asociației japoneze ukiyo-e, ar fi bucuros, cred, să afle de existența colecției de stampe din Caracal. Motivul: toți autorii reprezentați aici (și sint și opere ai căror autori nu s-au identificat) figurează în cartea sa apărută în numărul 8 pe

1972 al seriei Cercetări japoneze de la Tokio, dedicată picturii și gravurii ukiyo-e. Au biografii printre cei mari și se numesc (cei din colecția noastră): Kitagawa Utamaro (1753-1806), Utagawa Toyokuni (1769-1825), Utagawa Kunisada (1766-1864), Kikukawa Eizan (1787-1867), Keisai Eisen (1790-1848), Ktasushika Hokusai (1760-1849), Utagawa Hiroshige (1797-1858), Utagawa Kuniyoshi (1797-1861). Paradoxal, în călătoria fantastică prilejuită de stampele ukiyo-e de aici, în infinitatea peisajului japonez, adolescentul păstrează nuanțele tutelarului ale zăpezii din priveștiile privite, mai înainte, la Marius Bunescu.

Există un magnetism între tablourile românești ale pinacotecii, chiar dincolo de afinități și influențe, de ierarhia pecetluită în semnătura pinzelor. Poți spune că, așa cum anumite locuri cer orașe — și este cazul acestei urbe neverosimil de bogate în edificii cu coloane corintice și frontoane vitruviene — anumite orașe cer pictori.

GHEORGHE ANCA

Cum vorbim

Cum scriem

Accentul

Există numeroase cuvinte vechi românești cu forme duble de accentuare, repartizate, de obicei, după regiuni. De exemplu, variantele **bolnav**, **schilav**, **düşman**, cu accentul pe penultima silabă, sînt caracteristice graiurilor din Moldova. Româna literară preferă, în astfel de cazuri, formele muntenești, care comportă accentul pe silaba finală: **bolnăv**, **düşmăn** etc.

Cuvintele cu accentul pe a treia sau pe a patra silabă (numărînd de la finala cuvintului) sînt rare în românește; de aici și preferința limbii literare pentru variantele cu accentul cît mai apropiat de finală. Și neologismele s-au supus acestei norme: **caracter**, **fenomen** (nu: **carăcter**, **fenomen**).

Dar nu în toate cazurile se aplică această regulă. Accentuări ca: **ărșiță**, **ăripă**, **gingaș** sînt considerate literare, deși în limba vorbită sînt frecvente și variantele cu accentul pe finală sau pe o silabă mai apropiată de finală: **arșiță**, **aripă**, **gingaș**. Alt exemplu: unele derivate cu sufixul **-iță** sînt accentuate în graiuri (în special în cele oltenesti) pe penultima, dar limba literară a consacrat formele cu accentul pe a patra silabă (sau, în general, pe o silabă depărtată de sufix): **cobiliță**, **călugăriță**, **gogoriță**, **bivolită**.

Deosebiri între accentuarea din limba vorbită și cea literară se observă și la unele pronume și adverbe compuse. Formele **celălalt**, **cealaltă**, **cestălalt**, accentuate literar pe inițială, se aud destul de des și cu accentul pe componentul comun-**ălt**: **celălălt**, **cestălălt**. În schimb, compusele: **cineva**, **ceva**, **careva**, **citva**, **cumva**, **undeva**, **cîndva** au în limba literară accentul pe elementul comun de origine verbală **-va**: **cinevă**, **cevă**, **cumvă** etc. În limba vorbită, accentul cade adesea, la aceste cuvinte, pe elementul distinct: **ceva**, **cîmva**, **undeva**.

În sfîrșit, aș mai observa că verbele neologice cu infinitivele în **-fica** (de origine latino-romană sau făcute în românește după modelul roman) cunosc în limba vorbită, la prezentul indicativ și conjunctiv, și altă accentuare decît cea recomandată de normele limbii literare. E cazul unor verbe de felul acestora: **califica**, **fortifica**, **certifica**, **identifica**, **falsifica**, **intensifica**, **glorifica**, **valorifica**, **clasifica**, **personifica**, **semnifica**, **planifica**, **edifica**, **specifica** pe care le auzim accentuate și: (mă) **calific**, (ne) **fortifică**, **falsifică**, **edifică**, **specifică**, **personifică**, (îmi) **planific** etc.

În românește, accentul nu are un loc fix. Regulile literare privind accentuarea cuvintelor se bazează pe factori diverși, ca: frecvența unui tip de accentuare, particularitățile de accent ale limbii din centrul cultural al țării, accentul în corespondențele etimologice ale cuvintelor etc. În practica didactică, e bine să apelăm, pentru toate situațiile dificile, la indexul de forme din **Indreptarul ortografic și de punctuație**, elaborat de Academia republicii.

Conf. univ. dr.
GRIGORE BRĂNCUȘ

AL. GHEORGHIU
MARIANA ENE

TVS integrată

Cuprul

Conținutul și tehnologia didactică pentru telelecția „Cuprul“ urmăresc să formeze la elev o serie de comportamente, pe care să le demonstreze prin: Alcătuirea schemei fluxului tehnologic de preparare a cuprului, în fiecare din fazele principale (îmbogățirea minereurilor, extragerea metalului prin procedeul pirometalurgic, rafinarea); Precizarea corelațiilor care există între: procesele fizico-chimice caracteristice fiecărei etape, instalațiile în care se produc și fluxul tehnologic.

Înainte de începerea telelecției, profesorul se va îngriji de organizarea laboratorului de chimie, alcătuiindu-și un proiect de tehnologie didactică (pe baza materialului bibliografic adecvat și a îndrumărilor metodice publicate) și va pregăti

toate mijloacele de învățămînt necesare. Dintre acestea menționăm: sistemul periodic al elementelor; trusă cu minereuri de cupru; trusă cu aliaje ale cuprului; eprubete; spatule; lampă de spirt; substanțe; modele de exerciții (indicații se găsesc în revista Radio-telescoală nr. 17/1973); 1—2 telereceptoare.

În etapa de la începerea telelecției pînă la începerea emisiunii TVS, elevii vor desfășura o activitate individuală de rezolvare a unor probleme propuse de profesor, cum ar fi: efectuarea unei comparații între caracterele generale ale elementelor din grupa I principală și elementele grupei I secundară, folosind schemele de structură electronică corespunzătoare; executarea experiențelor de punere în evidență a proprietăților chimice ale cuprului și ale compușilor săi: reacțiile cuprului cu acizii, reacțiile de reducere a oxidului de cupru bivalent etc.

În etapa de recepționare a mesajului televizat atenția profesorului și a elevilor participanți va fi îndreptată în principal spre recepționarea mesajului cuprins în emisiune.

După terminarea emisiunii, profesorul va da elevilor indicații de

lucru pe modelele de exerciții distribuite înainte de începerea telelecției. Va cere elevilor să alcătuiască schema unei instalații de electroliză, schema unei pile electrice (ex. pila Daniel) și să precizeze: procesele fizico-chimice care au loc, asemănările și deosebirile care le caracterizează (din punctul de vedere al construcției, proceselor, utilizărilor).

Se va urmări ca, printr-o intensă activitate individuală, elevii să-și formeze concepte clare privind problemele principale ale telelecției și să obțină capacitatea de a opera cu acestea.

În cazul în care emisiunea nu se încadrează după 10—15 minute de la începerea telelecției, echilibrarea diferitelor etape va depinde de profesor, care va putea adapta proiectul tehnologic la condițiile sale de lucru.

Pentru confirmarea corectitudinii rezultatelor obținute de elevi, conexiunea inversă va fi asigurată în permanență, solicitînd răspunsuri pe tot parcursul valorificării emisiunii, profesorul rezervîndu-și misiunea de a asigura participarea întregului colectiv, și de a interveni numai în cazurile absolut necesare.

Învățămînt modern, în pas cu cerințele dezvoltării economiei naționale

Înlăptuirea integrală a dreptului la învățură reprezintă una din realizările de seamă ale societății socialiste din Republica Democrată Germană. În această țară s-a creat un sistem de învățămînt modern, unitar la orașe și sate, care începe cu educația preșcolară în grădinițe (pentru copiii de la 3 la 6 ani) și continuă apoi cu școala medie, școala profesională, școala medie de specialitate, institutele de învățămînt superior și se încheie cu formele multiple de ridicare continuă a calificării profesionale a adulților. Prin această rețea de învățămînt, fiecare cetățean are posibilitatea ca în epoca revoluției tehnico-științifice să țină pas cu dezvoltarea rapidă din toate sectoarele de activitate.

Învățămîntul public în R. D. Germană este gratuit. Aproximativ 90 la sută din elevii școlilor medii de specialitate și studenții sînt bursieri. Dacă numai în perioada 1968—1971 s-au construit în total 12 000 săli de clasă (circa 450 de școli noi), pînă în 1975 este prevăzut să se construiască 16 000—17 000 săli de clasă. Paralel, se acordă o atenție deosebită educației prin muncă în școlile medii. Îndrumarea spre alegerea din timp a profesiei, care să corespundă atît intereselor economiei naționale, cît și dorințelor personale, s-a soldat cu rezultate bune. Dintre absolvenți, circa 98 la sută au obținut un contract de unică.

În conformitate cu tezele Congresului al VIII-lea al P.S.U.G., se acționează în așa fel, încît, pînă în 1975, învățămîntul mediu de 10 ani să fie generalizat și obligatoriu. Aceasta reprezintă o constantă a învățămîntului din R.D.G. și vorbește de la sine despre dimensiunile sociale ale pregătirii multilaterale a tinerilor membrilor societății din această țară.

În cadrul planului privind învățămîntul profesional, se pune un ac-

Moderna clădire a școlii medii de 10 ani din satul Lübsdorf, districtul agricol Schwerin

cent deosebit pe însușirea de către elevi a unor cunoștințe cu o largă arie de aplicabilitate, pe dezvoltarea gândirii cu specific economic. La elev, se menționează în plan, trebuie dezvoltată însușirea de a-și privi munca proprie, cît și pe cea a colectivului, prin prisma unei adinți înțelegeri a politicii economice a partidului și statului. În conformitate cu această cerință, au fost introduse în schemă noi profesii, dintre care 28 de profesii fundamentale, iar în instruire au fost introduse noi materii de bază, ca electronica, prelucrarea electronică a datelor, tehnica aparatelor de măsurat, dirijat și reglat etc. Diferitele ramuri ale economiei naționale urmează să primească, pînă în 1975, aproximativ 225 000 de absolvenți ai școlilor medii de specialitate și ai institutelor de învățămînt superior. Adîncirea profilării studiului în aceste școli și institute, în ultimii ani, a creat posibilitatea ca economia națională să primească un număr

mai mare de cadre cu specializare superioară.

Pentru a completa educația tinerilor și a celor adulți, în cele mai variate domenii, în R. D. Germană s-a dat o mare amploare activității publicistice. Astfel, cele 78 de edituri editează anual 7 cărți pe locuitor, situînd, din acest punct de vedere R. D. Germană pe unul din locurile de frunte din lume. În cele aproape 21 000 de biblioteci publice sau la dispoziția cititorilor 25 milioane de volume. Anual se imprimă în medie 62 milioane de cărți. Există 101 săli de teatru și aproape 1 000 case de cultură cu o variată activitate. Seta de a învăța, de a se cultiva, a cetățenilor din R. D. Germană, poate fi plastic sugerată de cuvintele tinerei Gisela Scheider din Delitzsch, elevă a unei școli agricole: „Dacă înveți ceva, știi ceva — dacă știi ceva, ești cineva”.

ION DRĂGĂȘANU

• ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI •

În cele zece școli superioare din Letonia învață peste 40 de mii de studenți, ceea ce înseamnă că la 10.000 de locuitori revin 122 de studenți. În ultimii ani, în Letonia au apărut ramuri industriale noi: industria electronică, industria aparatelor de precizie, industria semiconductorilor. Inginerii acestor specialități sînt pregătiți de Institutul politehnic, una din cele mai vechi școli superioare din Riga. La cele 14 facultăți ale institutului învață 14 000 de studenți, calificîndu-se în 38 de specialități, activitatea practică a acestui institut fiind legată de îndeplinirea sarcinilor economice cuprinse în planul cincinal. Bene-

ficiile economice rezultate de pe urma așezării în economie a lucrătorilor la Institutul politehnic se ridică la circa cinci milioane puse anual, cercetătorii și studenții institutului deținînd 350 de licențe pentru invențiile lor.

Problema locurilor de muncă pentru cei ce urmează învățămîntul superior frămîntă pe mulți tineri francezi. Doar un student din șase, din domeniul literelor și un student din patru, din cel al științelor are șansa de a găsi un loc de muncă după absolvire. La începutul actualului an, la Universitatea din Lille care, prin tradiție, pregătește profesori,

rectorul a averizat pe cei 7.000 de tineri care și-au început studiile că „numai unul din cinci absolvenți va avea șansa de a ocupa un loc în învățămînt”.

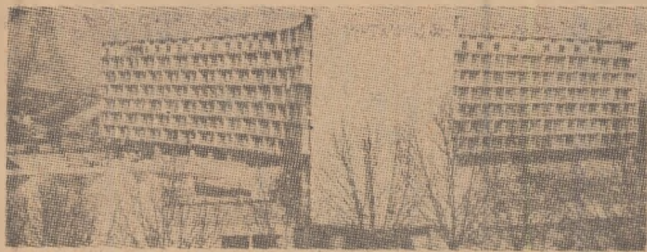
Nici pînă în anul 1983, cînd, de pildă, Polonia va comemora 200 de ani de la interzicerea bătăii elevilor, în Marea Britanie nu vor fi desființate pedepsele corporale în școli. Conform declarațiilor Societății britanice împotriva pedepsele corporale, din 400 000 de cadre didactice britanice, numai 700 sînt membri ai acestei societăți, pronunțîndu-se pentru abolirea bătăii în școală. Deși pedepsele corporale au fost suspendate în școlile din Londra, Liverpool și Edinburg încă din anul 1971, această interdicție este respectată, deocamdată, numai în liceele din Liverpool.

Începînd din anul 1974, în America de Sud, se preconizează înființa-

Campanie de alfabetizare în Africa Neagră

rea unui sistem de tele-învățămînt care va pune la dispoziție educației, culturii, științei și informației unul din cele mai moderne mijloace de comunicație. La cererea formulată de nouă țări ale continentului, o misiune compusă din douăzeci de specialiști a început în luna august 1972 o călătorie de studii cu durata de opt luni pentru a stabili condițiile concrete în care ar putea fi înființat Sistemul educativ regional pentru America Latină (SERLA).

Paris: clădirea UNESCO

Vă prezentăm

Institutul
de
informații școlare
din
Praga

Dat fiind rolul crescînd al sistemelor informaționale din cadrul revoluției tehnico-științifice, Ministerul Învățămîntului R. S. Ceha a aprobat încă din anul 1971 proiectul creării unui sistem complex de informare. Un loc dominant în acest sistem informațional îl deține Institutul informațiilor școlare.

Actualmente, acest institut cuprinde trei organe informatice de bază și, anume, direcția informațiilor economico-sociale, direcția informațiilor tehnico-științifice și direcția informațiilor pedagogico-sociologice.

Direcția informațiilor economico-sociale prelucrează rapoartele statistice și economice privind învățămîntul din R. S. Cehă și rapoartele contabile primite de la organele pendinte ale ministerului.

Direcțiile tehnico-științifice și economică asigură legătura cu sistemul național al informațiilor științifice, tehnice și economice, iar în sectorul educației și al învățămîntului acționează ca un centru de informare pe ramură. De aici decurge conducerea metodologică și coordonarea activității centrelor fundamentale și a celor de ramură, dirijarea și conducerea evidenței centralei (de pildă, evidența lucrărilor de cercetare științifică, a plecărilor pentru studii în străinătate, traducerilor, asigurarea colaborării cu alte sisteme informaționale de ramură, național și internațional).

Cel de-al treilea organ, direcția informațiilor pedagogico-sociologice adună și prelucrează în primul rînd acele informații care, prin caracterul lor, nu intră într-unul din sistemele tradiționale. Sursa acestor informații o constituie lucrătorii și organizațiile, la diferitele niveluri ale sistemului școlar, materialele de specialitate privind studiul și experiența în procesul instructiv-educativ, rezultatele acțiunilor de control și de inspecție, anchetele sociologice, rețelele permanente de colaboratori la diferite niveluri.

Enumerarea organelor, de bază ale Institutului informațiilor școlare trebuie încă completată cu direcția de studii. Aceasta efectuează lucrări cu caracter complex de studiu și analiză ce depășesc competența celorlalte direcții, folosind materiale prelucrate de acestea. Direcția de studii este totodată și organizatorul echipelor de prelucrare formate din lucrători proprii și din afara învățămîntului ce pregătesc studii informatice de specialitate privind sarcinile hotărîtoare ale resortului și efectuează aplicări teoretice și practice în alte domenii științifice pe resorturi în afara procesului instructiv-informativ.

Rezultatele activității institutului sînt la dispoziția celor interesați sub formă de informații rapide, ansambluri de date și anuare statistice, traduceri de bibliografii, publicații privind rezultatele unor anchete, analize retrospective și ansambluri tematiche, analize și studii.

H. AVRAMESCU

„TRIBUNA ȘCOLII”

Revistă săptămînală editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură